

PANORAMA

Középpontban az Európai Regionális és Várospolitiká

2020. ősz / 74. szám

LETTORSZÁG

Hidak építése a regionális növekedés erősítése érdekében

INTERREG:
ÖKOLOGIZÁLÓ
STRATÉGIÁK
TÁMOGATÁSA

A REGIOSTARS
2020
DÖNTŐSEI ÉS
NYERTESEI

PANORAMA

TARTALOM

VEZÉRCIKK: Elisa Ferreira, kohézióért és reformokért felelős biztos.....	3
ZÖLDEBB KOMMUNIKÁCIÓ: egy Interreg tanulmány értékeli az uniós, környezetbarátabbá válást ösztönző gyakorlatokat, és támogatja azok jövőbeni stratégiákban való alkalmazását.....	4
INTERREG @ 30: a fiatalok állnak a jelenlegi és a jövőbeni programozási tervek középpontjában.....	8
INTERREG VOLUNTEER YOUTH: Európa-szerte jelenleg több mint 500 fiatal önkénteskedik a területi együttműködés érdekében.....	10
HARMINC MÓD AZ ÜNNEPLÉSRE: Észtország és Lettország a számok bővületében.....	12
A HATÁRON ÁTNYÚLÓ EGYÜTTMŰKÖDÉSÉRŐL SZÓLÓ ÁTFOGÓ FELMÉRÉS számos témakörben felfedi a helyzet jelenlegi állását.....	13
EUSAIR: a tudás és az innováció ötvözése a közös kihívások leküzdéséért az adriai- és jón-tengeri régió ösztönzése és irányítása érdekében.....	15
PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK: a Covid19-világjárvány utáni uniós gazdasági növekedés érdekében az Európai Bizottság módosította a jogszabályokat, és megkönnyítette a finanszírozást.....	17
LETTORSZÁG: Lettország jól használja az uniós támogatásokat a tudásalapú gazdaság és a gyorsabb növekedés felé vezető úton.....	19
ADATPONT: az európai városok gyenge levegőminősége több ember idő előtti elhalálzához vezet évente, mint a közúti közlekedési balesetek.....	29
TÉRKÉPEK: közlekedési megoldások és elektromosjármű-infrastruktúra az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentése érdekében Európa városaiban.....	31
REGIOSTARS: a Brüsszelben és a virtuálisan Európa-szerte ünnepelt Régiók és Városok 18. európai hete 2020 esemény döntősei és nyertesei.....	33
SZEMÉLYES TAPASZTALATOK: a CESER által végzett tanulmány a mobilitás képzéshez és foglalkoztatáshoz való kapcsolását javasolja az euroregionális együttműködési kezdeményezésekben.....	39
PROJEKTEK: sikeres projektek Olaszországból, Horvátországból, Réunionból, Finnországból, Ciprusról és a görög szigetekről.....	40

4

8

15

17

19

40

VEZÉRCIKK

Kohézió a helyszínen: társadalmaink és gazdaságaink újjáépítése

Üdvözljük a *Panorama* magazin első digitális kiadásának olvasóit! Ígéretünkhöz híven környezettudatosabb formában osztjuk meg az olvasóinkkal a kohéziós politikával kapcsolatos, legjobb helyszíni történeteket.

Ennek megfelelően – a régi és az új között átmenetet képező – magazin legelső fenn tartható számával Európa újból egy útelágazáshoz érkezett.

Most az a dolgunk, hogy gyógyuljunk, javítsunk és építkezzünk, hogy kilábalhassunk a mindannyiunkat súlyosan érintő egészségügyi és gazdasági válságból. Nem számíthatunk azonban többé az eddigi modellre; elérkezett a pillanat, hogy az újítást és az újjáépítést biztosabb alapokra helyezzük. Előretétekintünk a 2021–2027-es programozási időszakra is, amelynek célja a kohéziós politika révén megvalósítandó környezettudatos, digitális és reziliens gazdaság.

Az Európai Bizottság egy átfogó eszköztárat terjesztett elő: a CRII és a CRII+ célja a válságra való veszélyhelyzeti reagálás, a REACT-EU eszköz a rugalmas újjáépítésért felel, a Recovery Facility (Helyreállítási Eszköz) pedig a szükséges strukturális reformok és a hosszabb távú fejlesztésekkel kapcsolatos, általános kohéziós programok előmozdításával foglalkozik.

Habár nagy öröömre szolgál, hogy gyors fejlődést értünk el a társjogalkotókkal a REACT-EU elfogadása terén, azt kell mondanom, hogy jelentős végrehajtási kihívásokkal nézünk szembe.

A tagállamokkal és a helyi érdekelt felekkel gondoskodnunk kell arról, hogy az eszközök által biztosított erőforrások átütő és releváns tervezett projektekbe épüljenek be, amelyek valódi változást hoznak a helyszínen. Ehhez a programok gyors és hatékony kidolgozása szükséges. Néhány év múlva bizonyítanunk kell a polgároknak, hogy bölcsen használtuk fel a pénzüket.

Olyan projektekbe kell befektetnünk, amelyek nem csupán pillanatnyi segítséget nyújtanak, hanem hosszú távon is gyümölcsözőek: ez beruházási, nem pedig fogyasztási politika.

Másodszor, ennek az eszközcsomagnak a szilárd és koherens, hosszú távú európai és nemzeti stratégiába is illeszkednie kell. A bölcs és hosszú távú befektetések nem elegendőek; stratégiai szinten is összhangban kell lenniük a kollektív prioritásainkkal, és figyelembe kell venniük a tagállamok eltérő igényeit és kiindulópontjait.

A problémákra nem létezik univerzálisan alkalmazható recept, és még nagyon sok kemény munka vár ránk – a Bizottságra, a társjogalkotókra, a tagállamokra, az irányító hatóságokra, a regionális és helyi partnerekre, valamint a polgárookra. Klímasemleges, versenyképes és inkluzív Európát kell építenünk, és úgy hiszem, ehhez minden adott – ha együttműködünk. ■

Elisa Ferreira

A kohézióért és reformokért felelős biztos

ÖSSZEFOGLALÓ A FELMÉRÉS EREDMÉNYEIRŐL

**FENNTARTHATÓSÁGGAL
KAPCSOLATOS
BEVETT KOMMUNIKÁCIÓS
GYAKORLATOK**

(a válaszadók aránya) N=15

- 100%** Körforgásos gazdaság
Papírmentes kommunikáció
- > 50%** Hulladékmentesség
Kevesebb helyszíni esemény
- <50%** Zöld közbeszerzés
Műanyagmentesség
Energiahatékonyság a helyszíneken
- <1%** Megújuló energia használata
Szén-dioxid-kibocsátás értékelése
Kibocsátáskompenzáció

**FEJLESZTÉSRE SZORULÓ
TERÜLETEK**

(a válaszadók aránya) N=15

- 20%** Kevesebb helyszíni esemény
Körforgásos gazdaság
- 13%** Szén-dioxid-kibocsátás értékelése
Kibocsátáskompenzáció
Energiahatékonyság a helyszíneken
- 7%** Műanyagmentesség
Belső kommunikációs tevékenységek az emberek bevonása érdekében (az „Egyéb” által hozzáadott dimenzió)

**A PROGRAM/PROJEKT ERŐS-
SÉGEINEK
ÖNÉRTÉKELÉSE**

(a válaszadók aránya) N=15

- 100%** Papírmentes kommunikáció
- 28%** Körforgásos gazdaság
Hulladékmentesség
Műanyagmentesség
- 1%** Zöld közbeszerzés
Energiahatékonyság a helyszíneken
- 0%** Szén-dioxid-kibocsátás értékelése
Kibocsátáskompenzáció
Megújuló energia használata

A jelenleg alkalmazott gyakorlatok részletesebben is megismerhetők a fenti összefoglalóban:

**Program- és projektirányítási
gyakorlatok**

Ahelyett, hogy a fenntartható kommunikációt egyszerűen a programra korlátoznánk, a programot és a finanszírozott projektjeit lefedő, szisztematikus vezetési megközelítés végrehajtása nagyobb jelentőségű. Az Interreg Alpesi térség program teljes körű ökológizálási iránymutatást fejlesztett ki a társfinanszírozásban megvalósuló projektekre vonatkozóan. A közös titkárság csoporttagjai belsőleg aláírták a szakmai tevékenységek karbonlábnyomának csökkentéséről szóló

önkéntes kötelezettségvállalási nyilatkozatot. A programban szereplő partnerországok a program küldetésnyilatkozatában kifejezték továbbá, hogy zöldebb programot szeretnének.

Az Interreg V-A Olaszország–Szlovénia érdekes példa öt projekt közös erőfeszítéseire. 2019-ben a program további pénzeszközöket különített el projektekhez, amelyeket részben az „Együttműködés az alacsony szén-dioxid-kibocsátású stratégiák és cselekvési tervek végrehajtása érdekében” című, második prioritási tengelyen belül támogattak. Ezek a projektek továbbra is a „tőkésítés és kommunikáció” módszertant alkalmazták, amely alapján számos kommunikációs tevékenységet terveztek meg úgy, mintha egyetlen projekthez tartoznának.

**Online események a nagyobb
hatékonyságért**

Az online események szervezése az egyik leghatékonyabb mód a karbonlábnyom csökkentésére – különösen, ha rendes körülmények között a programok és projektek több ezer helyszíni eseményt szerveznek évente.

Az elmúlt években az Interreg Europe program csaknem 100 órányi tartalmat gyártott a regionális döntéshozókat célzó online eseményekhez. Különböző technológiákat, formákat és formátumokat teszteltek és használtak fel, hogy az online eseményeket érdekesebbé és hasznosabbá tegyék a résztvevők számára. ➤

A programcsoport megkezdte az online események bevezetését. A tagok képzésben részesültek, és az erőfeszítéseik rövid időn belül megtérültek, például több résztvevő vesz részt virtuális eseményen mint fizikain.

A kibocsátáskompensáció lehetősége

Bár a karbonlábnyom kompenzációja bonyolultnak tűnhet, két projekt is azt bizonyítja, hogy igenis megvalósítható.

Az Interreg balkáni mediterrán program által finanszírozott BalkanROAD projekt nulla szén-dioxid kibocsátású konferenciát szervezett, amelynek címe: „OpenEARTH 2020 – Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és az éghajlatváltozás mérséklése” Ahhoz, hogy a konferencia teljes karbonlábnyomát megbecsüljék, minden résztvevő megadta az utazásával és a szállásával kapcsolatos részleteket. A számításokat az IPCC (Éghajlatváltozási Kormányközi Testület) iránymutatásai alapján végezték, és plakát formájában mutatták be azokat.

A konferencia által termelt 17,2 tonnányi szén-dioxid kompenzálása érdekében tölgyfákat ültettek. Az ültetendő fák számát a tölgyek által egész életük során feldolgozott CO₂-mennyiség alapján állapították meg.

A másik példát az Interreg MED program által finanszírozott, 22 projektből álló, fenntartható turizmussal foglalkozó közösség szolgáltatja. Konferenciát tartottak, amely teljes körűen alkalmazta a körforgásos gazdaság alapelveit, és ellensúlyozta az esemény során keletkezett 78 tonna CO₂ egy részét. A résztvevőket abba is bevonták, hogy több projekt közül szavazással döntsék el, hogy melyik kapja a kompenzációból származó hozzájárulásokat.

Zöld közbeszerzés: a beszállítók bevonása

A szisztematikus ökológizáló gyakorlatok bevezetésének egyik fő területe a zöld közbeszerzés. A balti-tengeri régió Interreg programjának 400 résztvevős konferenciája továbbment a szokásosnak számító, környezettudatos ételcsomagolás használatánál.

Mivel ez általában a címkézett ökológiai élelmiszereket jelenti, de figyelmen kívül hagy olyan szempontokat, mint például a helyi vagy szezonális termesztés, a program megváltoztatta a pályázati gyakorlatot, és a rendezvény-vendéglátást kisebb részletekre osztotta (nappali és esti). Ez lehetővé tette, hogy a helyi beszállítókkal rendelkező kisebb vállalatok is pályáz-

hassanak. Ezenkívül minden pályázót meginterjúztattak, hogy felmérjék a fenntartható rendezvény-vendéglátással kapcsolatos egyéni megközelítésüket.

A beszállítók bevonását szemléltető, újabb példa az Interreg Dél-Baltikum programból érkezik: az USB PEN beszállítóit arra kérték, hogy ne alkalmazzanak a csomagolás során egyszer használatos műanyag fóliát.

Az élelmiszer-pazarlás elkerülése a rendezvény-vendéglátásban

Az Európa weboldal szerint évente az emberi fogyasztásra szánt élelmiszerek 20%-át (88 millió tonna) pazarolják el Európában. Az élelmiszer-hulladékkal kapcsolatos tudatosság továbbra is igen csekély, így az Interreg Közép-Európa program keretében finanszírozott STREFOWA projekt (Stratégiák az élelmiszer-hulladék csökkentésére Közép-Európában) úgy döntött, hogy a közép-európai régiók élelmiszer-hulladékának csökkentését támogatja.

A projekt elől jár a jó példával. Azontúl, hogy minden eseményen hulladékmentesen oldják meg a rendezvény-vendéglátást, a STREFOWA projekt öt, élelmiszer-pazarlással kapcsolatos hackathont rendezett Ausztriában, Olaszországban, Magyarországon, Lengyelországban és Csehországban a tudatosság-növelés céljából, amelybe a helyi közösségeket is bevonták, hogy online megoldásokat találjanak a közép-európai élelmiszer-hulladék csökkentésének támogatása érdekében.

Körforgásos gazdaság az Európai Együttműködési Napokon

Az Interreg Ész-torszag–Lettország program betartja a „Zöld nyilvános események” (Green Public Events) elnevezésű projekt keretein belül kifejlesztett, zöld eseményekre vonatkozó irányelveket. Az Európai Együttműködési Nap 2017-es, 2018-as és 2019-es eseményei mind olyan alkalmak voltak, amelyek

felhívták a figyelmet ezekre az iránymutatásokra, és átültették azokat a gyakorlatba. Például olyan megközelítésekre összpontosítottak, mint a hulladék szétválogatása, helyi termékek és csapvíz használata, valamint újrafeldolgozott és/vagy fenntartható anyagokból készült reklámcélú ajándékok gyártása.

A környezetbarátabbá válást ösztönző kommunikációs gyakorlatokat három, a Lettorszag–Oroszország határon átnyúló program által szervezett, 2019-es Európai Együttműködési Napon is végrehajtották Pszkovban, Salaspilsben és Szentpéterváron. A környezettel kapcsolatos eseményeket újrafelhasználható ajándékokkal, emléktárgyakkal, névjegykártyákkal, szalagokkal, tollakkal és egyéb irodaszerekkel támogatták.

Ezek a gyakorlatok mind azt mutatják, hogy a programok és a projektek hajlandók a fejlődésre. Számos kezdeményezés szerepel a tervekben a tájékozottabb döntéshozatal támogatás, határozott iránymutatás létrehozása érdekében. ■

Az Interreg fennállásának 30. évfordulóján a fiatalokon a hangsúly

Az Interreg fennállásának 30. évfordulójának ünneplése és a következő programozási időszakra való felkészülés közepette fontos kikérni a jövő generációjának véleményét arról, hogyan tudnának részt venni a területi együttműködésben Európa-szerte.

Az Interreg az európai projekt középpontjában, az elmúlt 30 évben az akadályok elhárításával és az együttes felépítés elősegítésével támogatta a régiók közötti együttműködést a polgárok szorosabb kapcsolata érdekében.

Az Interreggel kapcsolatos ünneplés a következő három különböző, de egymással összefüggő témára fókuszál: „mindenkinek van szomszédja”, „fiatalság” és „zöld és klímasemleges Európa”.

2018-ban a 15 és 29 év közötti fiatalok tették ki az Európai Unió lakosságának 17%-át. A nemüktől, gazdasági helyzetüktől, társadalmi származásuktól és koruktól függetlenül a fiatalok ugyanazokkal a közös kihívásokkal szembesülnek, mint például a gyenge munkaerőpiac vagy az oktatási és képzési lehetőségek hiánya.

A fiatalokat sem kerülik ki az egyéb válságok, például a globális felmelegedés, a bizonytalanság vagy a már széles körben elterjedt bizalmatlanság a közintézményekkel szemben. A kontinensen azonban mindannyian jobb jövőt szeretnének. Az EU hatalmas lehetőségeket kínál számukra, különösen annak az egyre növekvő csoportnak, amely munka vagy szabadidő miatt járja az országokat.

Pozitív lépések

Az Interreg segítséget nyújt az embereknek abban, hogy egyik országból a másikba ingázzanak, munkát találjanak Európa határrégióiban vagy azon túl, valamint abban is, hogy hozzáférhessenek az otthonunkhoz legközelebb eső közszolgáltatásokhoz. A fiatalok mobilitása kulcsfontosságú Európa tudásalapú gazdaságként történő fellépésének megerősítéséhez.

Hálózatok és tevékenységek támogatása révén segít a fiatal vállalkozóknak a képességeik fejlesztésében, akik ezáltal kiaknázzhatják a bennük rejlő lehetőségeket. Ez egy olyan támogató környezetet hoz létre, ahol valóra válthatják az innovatív ötleteiket. Az Interreg az Unión belül és kívül is tájékoztatja a fiatalokat, hogy tudatosítsa bennük a globális felmelegedés

“ Az Interreg biztosítja a polgárok és a fiatalok bevonását a kontinens építésébe. ”

tényét, valamint hogy segítsen nekik a fenntarthatóbb életmódra való áttérésben. Az Interreg határokon átívelően segít a bizalom és a magabiztosság kiépítésében azáltal, hogy a mindennapos közszolgáltatásokat könnyen hozzáférhetővé teszi a fiatalok számára. Az Interreg Europe és a Maas–Rajna programokhoz köthető IEER és Európai barátok elnevezésű projektek szemléltetnek néhányat ezek közül a jellemzők közül.

A megfelelő egyensúly megtalálása

2020 sarkalatos év az Interreg számára. Az elmúlt 30 év során elért sikerek ünneplése mellett kritikus helyzetben vagyunk az új programozási időszakra készülve. Az Interreg nyitott az EU ifjúságának új és innovatív ötleteire. Ezt szem előtt tartva az Európai Bizottság célzott felméréseket és online csoportos megbeszéléseket valósított meg olyan fiatalokkal, akik jártasak az európai területi együttműködés világában (vagyis az EU és annak szomszédos országai).

Ezeknek a beszélgetéseknek az eredménye adja „A fiatalok kiáltványa a jobb területi együttműködésért Európában” nevű dokumentum alapját, amelyet Elisa Ferreirának, a kohéziós politikáért és a reformokért felelős uniós biztosnak és az EU Tanácsának német elnökségének is átnyújtottak a Brüsszelben, október 15-én megtartott éves Interreg esemény keretein belül.

Ferreira biztos így reagált a kiáltványra: „Az Interreg biztosítja a polgárok és a fiatalok bevonását a kontinens építésébe.

Azonkívül, hogy az együttműködési politikának szüksége van a civil társadalom hangjára a jövő alakítása szempontjából, az Interreg továbbra is támogatni fogja azokat a projekteket, amelyek lehetővé teszik a jövő generációjának, hogy egy olyan, lehetőségekkel teli kontinensen éljen, ahol támogatják a foglalkoztatottságot, az egyetemi cserediákprogramokat és a minőségi szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférést a határok mentén.”

A kiáltvány, amely elérhető a DG REGIO weboldalán, hangot ad a fiatalok Interreggel kapcsolatos ötleteinek, és különösen annak, hogyan lehetne összeegyeztetni az Interreggel a fiatalok elvárásaival. Elsősorban a döntéshozókat célozza meg uniós, nemzeti, regionális és helyi szinten, továbbá az Interreg irányító hatóságokat és projektkezdvezményezetteket, illetve az uniós kohéziót – különösen pedig az Interreggel – érintő politikai döntéshozatalban, a fiatalok és a polgárok szerepvállalásában és a demokratikus részvételben érdekelt szervezeteket. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<https://europa.eu/!yB96wx>

«Interreg Volunteer Youth»

Az Interreg Önkéntes Ifjúság több mint 500 fiatal önkéntest üdvözöl a területi együttműködés keretében

A 2017 márciusában indult Interreg Önkéntes Ifjúság (Interreg Volunteer Youth, IVY) nevű kezdeményezés több mint 500 önkéntest vont már be. Szerinte Európában több száz fiatal támogatja az Interreg programokat és projekteket, növelve az Európában és a szomszédos országokban lévő területi együttműködés láthatóságát.

Az IVY sok fiatalnak adott már lehetőséget arra, hogy többet megtudjanak az európai projekt céljairól és kihívásairól, valamint hogy jobban megértsék azokat. Az Európai Bizottság Regionális és Várospolitikai Főigazgatósága által támogatott kezdeményezést az Európai Határ Menti Régiók Szövetsége (EHMRS) irányítja az Európai Szolidaritási Testület keretén belül.

Az Interreg Önkéntes Ifjúsággal való munka során az önkéntesek támogatják és előmozdítják az Interreg programokat és projekteket, illetve jelentéseket készítenek az azokban tapasztalt konkrét eredményekről.

Myrto Vergou, aki a Görögország–Bulgária program keretein belül megvalósuló „Fiatalok által vezetett kis- és középvállalkozások környezetgazdálkodási fejlesztése” nevű projektben vállalt

önkéntes munkát, a következőkről számolt be: „Sokat tanultam Görögország és Bulgária interregionális kapcsolatairól, a közös érdekeinkről, és arról, hogyan segíthetünk egymásnak. Már tisztán látom az erősségeinket és a gyenge pontjainkat, és remélem, hogy a munkámmal segíteni tudok az embereknek az információszerzésben.”

Eddig 41 Interreg program és 165 Interreg projekt fogadott önkénteseket, kiemelve az Interreg Önkéntes Ifjúság jelentős hatását. Az Interreg Önkéntes Ifjúság 2021-ben is lehetővé teszi a fiatalok európai területi együttműködésben való részvételét, támogatva őket a szolidaritás megélésében és az együttműködési vállalkozásokban.

Myrto Vergou határozott elképzeléssel rendelkezik arról, hogyan hozható ki a legtöbb az interregionális kapcsolatokból.

Az Interreg Önkéntes Ifjúság akcióban

2019 óta az Interreg önkéntesei eseményeket is szervezhetnek – „Polgárok aktív részvételére irányuló tevékenységeket (CEA)” – a DG REGIO nevében azzal a céllal, hogy felhívják a figyelmet a kohéziós politikára. Az önkéntesek ezidáig 23 ilyen eseményt szerveztek már, amelyek között megtalálható a polgároknak szóló tevékenységek szervezése és a helyi közösség bevonása az európai regionális politika számos előnyéről szóló tájékoztatás céljából.

A 2019-ben szervezett Polgárok aktív részvételére irányuló tevékenységekre példa lehet a szemétszedés a Pireneusokban, a sportversenyek a litvániai Naujoji Akmenė-ben, a Venta folyón való kenuzás Lettországon és Litvániában, a kakaóról szóló workshop Guadeloupe-ban, túrázás a németországi Grumsin-erdőben vagy az ifjúsági workshop Szlovéniában. Természetbarátok, sportkedvelők, gyermekek és csokirajongók – mindenki tanulhatott a kohéziós politikáról, miközben kedvenc tevékenységét végezte.

Határokon átnyúló szolidaritás

A Covid19-világjárvány megjelenése következtében bevezetett határlezárások és a néhány országban bevezetett teljes lezárás kihatott az Interreg Önkéntes Ifjúság kezdeményezésre. A helyzetre reagálva a DG REGIO és az EHMRS engedélyezte a távolról végezhető önkéntességet azok számára, akik már elkezdték a munkát, és megszakították azokat, amelyek éppen elkezdődtek volna, amikor a legtöbb ország szigorú intézkedéseket hozott a fertőzés terjedésének korlátozása érdekében.

A fogadó szervezetek és az önkéntesek azonban zökkenőmentesen koordináltak egymással, és az egész időszak alatt folytatták az együttműködést, majd amint biztonságossá vált az utazás Európában, megkezdődtek a mobilitási időszakok.

A fiatalok területi együttműködésben való szerepének megünnepléséhez az Európai Bizottság számos IVY-önkéntest vont be az Interreg 30. évfordulójáról szóló eseményekbe, a tapasztalataikra építve annak érdekében, hogy megismerjék az európai fiatalok vágyait és elvárásait a területi együttműködés jövőjével kapcsolatban.

Ezt szem előtt tartva a DG REGIO elindított egy felmérést azzal a céllal, hogy ötleteket gyűjtsön az Interreg jövőbeni fejlesztésével kapcsolatban, az eredményeket pedig szerepeltette abban a kiáltványban, amelyet Elisa Ferreira biztosnak is benyújtottak az Interreg éves találkozóján.

Ezzel a rendkívüli erőfeszítéssel, amelyet a fiatalok Interregbe történő hosszú távú és eredményes bevonása tett lehetővé az IVY-nak köszönhetően, az Európai Bizottság fontos üzenetet küld a következő generációnak: az EU középpontjában a szolidaritás áll, és ezt az értéket kell ápolnunk és megosztanunk a közös jövőnk építése érdekében. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<https://www.interregyouth.com/>

Az Interreg 30 éves fennállásának ünneplése az észt–lett határon

2008-ban a két ország közötti első együttműködési projektet az Interreg Észtország–Lettország program támogatta. Azóta 119 sikeres együttműködési projekt támogatta a nagyszerű partnerségeket és a szomszédos együttműködéseket határokon átnyúlóan.

Az együttműködés az információs technológiában, az élelmiszeriparban, a faiparban, a gyógyszeriparban, az űriparban és egyéb szektorokban tevékenykedő kkv-k vállalkozásfejlesztésére és az általuk végzett termékfejlesztésre összpontosított. A munkavállalói mobilitás, a környezetvédelmi tudatosság, az örökségalapú turizmus és a kis jachtkikötők javítása tucatszámú állami és önkormányzati intézményt, vállalkozást és nem kormányzati szervezetet hozott össze.

2020-ban az Interreg 30 éves fennállásának Észtországban és Lettországból való ünneplésekor a hangsúly a szomszédokon, a környezetvédelemmel kapcsolatos témakörökön és a fiatalok bevonásán volt – mindezt számos olyan közös tevékenységbe integrálva, amelyekben visszaköszön a 30-as szám!

Próbált-e már valaha válaszolni **30**, az Interregről, illetve Észtországról és Lettországról szóló kérdésre? Tudta-e, hogy a keep.eu weboldal tartalmazza az Interreg-projektokról szóló legátfogóbb tájékoztatást? 2020 szeptemberében csak a legtapasztaltabb projektvezetők és a legodaadóbb programra-jongók tudtak helyesen válaszolni „Az Interreg 30 éves fennállásának ünneplése” című online kvíz kérdéseire.

Interreg 30 = 30 km. Ünnepezték már valaha úgy, hogy 30 km-t túrázott közben? Szintén szeptemberben 50 észt és litván – közöttük sok-sok fiatal – ünnepelte az együttműködést és a természetet azzal, hogy a lett Gauja Nemzeti Parkban fekvő Cēsis város keleti részén végigtúrta az Interreg 30-ra kijelölt különleges útvonalat.

30 fa az Interreg 30 megünneplésére. Ünnepezték-e már valaha az Interreg és az Európai Együttműködési Nap születésnapját az észt–lett határon? Szeptember 19-én az észt–lett program megvalósítói éppen ezt tették azáltal, hogy 30 fa ültetésével zöldebbé tették az uniós ikerváros, Valga-Valka újonnan épített közös központját. ■

A felmérés új eredményekkel szolgál azzal kapcsolatban, hogy mi az emberek véleménye az uniós határokon átnyúló együttműködésről

Az Európai Bizottság által közzétett, határokon átnyúló együttműködésről szóló, átfogó felmérés nagyobb fokú interakciót és bizalmat mutat a határ menti közösségek körében.

A Dániát és Svédországot összekötő Øresund híd.

2020 februárja és áprilisa között az Európai Bizottság nevében, a Gallup International által készített, határon átnyúló együttműködésről szóló, átfogó felmérés eredményeit Ferreira biztos tette közzé október 15-én.

A felmérés a NUTS III határrégiók közötti együttműködésre összpontosít legalább két különböző uniós tagállam és/vagy néhány, Unión kívüli országban. A felmérést a 27 uniós tagállam, Andorra, Liechtenstein, az Egyesült Királyság, Norvégia és Svájc Interreg határon átnyúló együttműködési (CBC) programjai által lefedett határrégiókban készítették.

A mostani egy előző, 2015-ben megvalósított felmérés folytatása. A felmérés ugyanazokkal a témákkal foglalkozik, nevezetesen: a határon átnyúló együttműködési programokkal kapcsolatos tudatosság, a határokon átnyúló mobilitás, a szomszédos országokból származó polgárok megítélése (határokon átnyúló tapasztalat) és a határrégiók közötti, határokon átnyúló együttműködés útjában álló akadályok.

A határon átnyúló együttműködési programokkal kapcsolatos tudatosság

2015 óta az uniós regionális politika által finanszírozott, határon átnyúló tevékenységekkel kapcsolatos tudatosság 7 százalékponttal csökkent. Az Interreg határon átnyúló együttműködési programjai által lefedett határrégiókban élő válaszadók csupán 24%-a hallott valamilyen, a területükön végzett és uniós támogatással megvalósuló határon átnyúló együttműködési tevékenységekről.

Az 54 Interreg programot illetően ez a tudatossági szint 51% (Szlovénia–Magyarország) és 11% (Litvánia–Lengyelország) között mozog. Ez kétségtelül kiábrándító eredmény, ugyanakkor viszont arra ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy a jövőben fokozza a kommunikációs erőfeszítéseket, partnerségben a határon átnyúló együttműködésben részt vevő nemzeti és regionális hatóságokkal.

Határokon átnyúló mobilitás

A határokon átnyúló mobilitás 2015 óta javult, elérve az uniós határrégiókban élő polgárok 56%-át, amely 3 százalékponttal több, mint az előző felmérésben. Az uniós határrégiókban élő válaszadók 79%-a utazott már legalább egyszer a szomszédos országba, amely szintén 3 százalékponttal több az előző felméréshez képest. Összességében a határon átnyúló utazás hat oka közül a leggyakoribbnak számító, turistaként való látogatásokat is magában foglaló szabadidős célú utazást (58%, +14 százalékpont) említette a legtöbb válaszadó, majd ezt követte az áruk vagy szolgáltatások vásárlása céljából történő utazás (34%, +8 százalékpont).

Ötből egy ember (22%) azért utazott szomszédos országba, hogy meglátogassa a barátait, 16%-uk munka vagy üzleti út miatt utazott, 15%-uk pedig családtagokat látogatott. A válaszadók legkisebb százaléka (10%) a közszolgáltatások használata miatt utazott szomszédos országba. A legnagyobb mobilitási arányt az Írországot és az Egyesült Királyságot érintő, [PEACE] (81%, +4 százalékpont), valamint az osztrák-német/bajor programban (76%, +2 százalékpont) mérték.

2015 óta az utazás okától függetlenül nőtt azon válaszadók aránya, akik olyan országba utaztak, amelyben a régiójukban működő, Interreg határon átnyúló együttműködési program működött. Konkrétabban a turisztikai célú látogatásokat is magában foglaló szabadidős célú utazás aránya nőtt leginkább a legutóbbi felmérés óta (+14 százalékpont), majd ezt követi az áruk vagy szolgáltatások vásárlása céljából történő utazás (+8 százalékpont).

Általánosságban kedvezőbb a szomszédos országok polgárainak megítélése

A 2020-as felmérés megerősítette a 2015-ben mért, a szomszédos országok polgárainak pozitív megítéléséről szóló adatokat. Az uniós határrégiókban élő emberek jelentős része nem bánna, ha egy másik, Interreg határon átnyúló együttműködési programba tartozó országból származna a szomszédja (91%), kollégája (89%), családtagja (88%) vagy felettese (82%). Ezek az arányok 2015 óta csekély mértékben nőttek, bár nagyon magas alapról (+1 vagy +2 százalékponttal). Továbbá a válaszadók kétharmada (66%-a) egyetért abban, hogy a legtöbb ember megbízható, 19%-uk határozottan egyetért, 47%-uk pedig valamelyest egyetért. Ez az előző felméréshez viszonyítva csekély növekedést mutat (+5 százalékpont) az emberekbe vetett bizalom teljes szintjére vonatkozóan.

Komoly eltérések figyelhetők meg a program szintjén az eredményekkel kapcsolatban: a legnagyobb mértékű társadalmi bizalmat az északi országokban lévő programokban állapították meg: Svédország–Norvégia (89%), Svédország–Dánia–Norvégia (87%), CB028 Svédország–Finnország–Norvégia (86%) és CB032 Svédország–Finnország–Norvégia (84%). Ezzel szemben az alábbi programok válaszadóinak kevesebb mint fele értett egyet a fenti kijelentéssel: Görögország–Ciprus, Szlovákia–Magyarország és Szlovákia–Csehország (minden programban 44%), Görögország–Bulgária (45%) és Szlovénia–Magyarország (48%).

A határon átnyúló együttműködés akadályai

Az előző felméréssel összehangban a válaszadók inkább lehetőségként (38%), mint akadályként (3%) tekintenek arra, hogy határrégiókban élnek. A határon átnyúló együttműködésben legtöbbször a nyelvi különbségeket (52%) és a jogi vagy közigazgatási különbségeket (44%) említették akadályként a vizsgált hat lehetséges akadály közül. Ezek az arányok azonban 5 és 2 százalékponttal csökkentek az előző felmérés óta. Harmadszor pedig 41%-uk gondolja úgy, hogy a társadalmi és gazdasági különbségek problémát jelentenek az országuk és a partnerország vagy a partnerországok közötti együttműkö-

A HATÁRON ÁTNYÚLÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS AKADÁLYAI

Nyelvi különbségek: **52 %**

Jogi és közigazgatási különbségek: **44 %**

Társadalmi és gazdasági különbségek: **41 %**

Kulturális különbségek: **32 %**

Hozzáférhetőség: **30 %**

désben, amely 5 százalékpontos csökkenésnek felel meg az előző felméréshez képest. A negyedik ok a válaszadók körülből hárma (32%) által említett kulturális különbség (2015 óta változatlan).

Végezetül 10 válaszadóból 3 (30%) gondolja úgy, hogy a hozzáférhetőség (például földrajzi korlátok vagy a közlekedési infrastruktúra) problémát jelent az országuk és a partnerország vagy a partnerországok közötti együttműködésben. Ez az arány a legutóbbi felmérés óta változatlan. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<https://europa.eu/lcW77bW>

Adriai és jón-tengeri régió: igazi példa Európa számára és azon túl

Az adriai- és jón-tengeri uniós stratégia (EUSAIR) éves soros elnöksége lehetőséget biztosít mind a kilenc részt vevő ország számára, hogy váltakozva irányítsák a prioritásokat, és kijelöljék a követendő utat. 2020. június 1-jén Szlovénia átvette az elnökséget Szerbiától, a célja pedig az EUSAIR vezérprojektjeinek sikeres beágyazása és zöldítése egy fenntartható, versenyképes és társadalmi szempontból befogadó makrorégióba.

2020. június 1-jétől 2021. május 31-ig Szlovénia lesz az adriai és jón-tengeri régió uniós stratégiájának (EUSAIR) soros elnöke. Nagy örömmre szolgál az a tény, hogy az elmúlt néhány évben a munkatársaink – a régióban lévő különböző intézményekkel együtt – példaértékű partnerséget építettek ki, amely megkönnyíti a bizalom kiépítését Európa e lenyűgöző részében.

A bizalom megőrzése napjainkban elengedhetetlen. Annak ellenére, hogy mindannyian szenvedtünk a Covid19-világjárványtól, egyúttal egy nagyon fontos tanulságot is levonhattunk ebből: csak akkor tudunk nyerni, ha együttműködünk.

Az elnökség sikeresen indult, mivel az irányító testület elfogadta az EUSAIR vezérprojektjeit a 2021–2027-es időszakra. Rendkívül fontos, hogy minden érintett fél közösen megállapodjon az európai strukturális és beruházási alapok, valamint az IPA III stratégiai keretrendszer által támogatott, soron következő programozási dokumentumokba beágyazandó makrorégiális prioritások tekintetében.

Ezt a célkitűzést már a 2018-as Cataniai Nyilatkozatban is megfogalmazták, és az EUSAIR irányító testületének 2020. június 10-i, 12. ülésén végre megvalósították. Az EUSAIR irányítási struktúráján, és különösen a négy tematikus irányító-csoporton belüli, két éves intenzív munka után elfogadták a makrorégiális prioritások végleges listáját.

Az EUSAIR-országokban lévő kollégáinkat, valamint Elisa Ferreirát, a kohézióért és a reformokért felelős biztost és Várhelyi Olivért, a szomszédáspolitikáért és a bővítésért felelős biztost már tájékoztattuk a projektek terjedelmes listájáról. A kötelezettségvállalások között szerepelnek a közösen elfogadott makrorégiális kiemelt intézkedések, amelyek esetében mindent meg kell tennünk a politikai, gazdasági, jogi és pénzügyi konvergencia biztosítása érdekében, a jelenlegi válság ellenére is.

Középpontban a zöld megállapodás

A 2020–2021-es szlovén elnökséget alátámasztó kulcsfogalom „az EUSAIR zöldítése”. Íme, Szlovénia négy fő érvének összefoglalása egy ilyen stratégiai döntés mellett:

A zöld megállapodás az EU következő többéves pénzügyi keretének egyik prioritása.

Az EUSAIR keretén belül Bosznia-Hercegovinával együtt Szlovénia felelős a környezetminőségi pillér koordinálásáért.

A 2004 óta uniós tagállamnak számító Szlovénia mindig is elkötelezetten támogatta az EU délkelet-európai bővítését. Meggyőződésünk, hogy ebben a folyamatban a környezetvédelmi előírások ugyanolyan fontosak, mint a gazdasági és demokratikus normák.

És végül, de nem utolsósorban, a Covid19 utáni fellendülés a kontinensünkön és az egész világon kizárólag zöld lehet. Csodálatos régióban élünk, gyönyörű tengerpartokkal és hátszágokkal. Ezekben az időkben a szolidaritás és a hatékony többoldalú és regionális együttműködés kiemelten fontos, és az adriai és jón-tengeri régió igazi példaként szolgálhat Európa számára és azon túl.

Az elmúlt néhány hónapban az érintett országok konszenzusa alapot képezve sikerült azonosítanunk a konkrét projektjavaslatok témáit, valamint létrehoztuk a régió jövőjével kapcsolatos, kulcsfontosságú kihívások kezelésére szolgáló alapot a kék növekedés, az összekapcsoltság, a környezetvédelem és a turizmus tekintetében.

Elkötelezettek vagyunk az iránt, hogy összekapcsoljuk a régióban lévő tudást és innovációt. Ez ösztönöz és vezérel bennünket. Az adriai és jón-tengeri régió csak akkor lesz rugalmas, ha az ott élők erősnek és egymással összekapcsoltnak érzik magukat. ■

Anže Logar

Szlovénia külügyminisztere

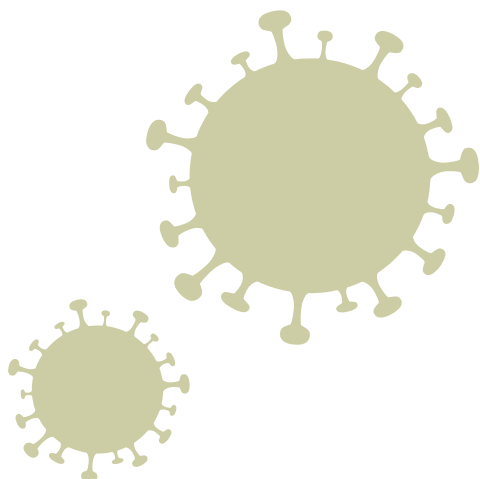

A szlovéniai Sečovlje Salina természetvédelmi park sómezői évszázados hagyományra tekintenek vissza.

A kkv-k finanszírozása a zöld és digitális átállás során a Covid19 után

Viharos időket élünk: példátlan egészségügyi, társadalmi és gazdasági válsággal kell megküzdenünk. A válság a kis- és középvállalkozásokat súlyosan érintette.

A tagállamokkal közösen az Európai Bizottság rendkívül rugalmasan reagált ezekre az új igényekre az uniós jogszabályok kiigazításával, valamint az európai vállalkozásoknak nyújtott finanszírozás megkönnyítésével, hogy segítsen nekik életben maradni.

A fellendülés, valamint az erős és inkluzív gazdaság elérése érdekében egyértelmű, hogy gyorsan újra kell indítanunk a gazdasági növekedést. Az is nyilvánvaló, hogy erősebb, rugalmasabb és befogadóbb társadalommá kell válnunk. A kihívás abban áll, hogy testre szabott pénzügyi és gyakorlati támogatást dolgozzunk ki a gazdasági növekedésre vonatkozóan a zöld és a digitális átállás kettős célkitűzéseire alapozva, hogy az összes uniós országban újból felépíthessük a konvergenciát.

A cél az, hogy befektessünk a vállalkozásokba, hogy segítsük a növekedésüket, és hogy közös értékeket hozzunk létre. Az uniós finanszírozás célja, hogy támogassa a vállalkozásokat abban, hogy innovatív megoldásokat hozzanak létre azon társadalmi kihívások kezelése érdekében, amelyek egybeesnek a jóléti és az üzleti célokkal.

Néhány vállalkozás a cél és a nyereség közötti határokat igyekezett feltárni: jót tenni és ezzel egyidejűleg üzleti tervet is létrehozni ennek megvalósítása érdekében. A magán- és állami vállalkozások egyaránt képesek társadalmi célokat szolgálni úgy, hogy közben maximalizálják a nyereséget. Az üzleti döntések hatással vannak a munkavállalókra, az ügyfelekre, a beszállítókra, a közösségre és a környezetre. A vállalkozásoknak aktív szerepet kell játszaniuk a zöld és digitális átállásban.

“ a pénzügyi eszközök és a támogatások kombinációja ötvözi a két eszköz által nyújtott előnyöket, és ez rendkívül hatékony finanszírozási mechanizmussá válhat a zöld és a digitális átállás számára.”

Katerina Fortun, politikai elemző, DG REGIO

Ambíció és innováció

A jelenlegi válsághelyzetben a vállalkozóknak minden korábbinál nagyobb szükségük van a biztonságra, valamint a pénzügyi és gyakorlati támogatásra. A jelenlegi helyzet egyúttal lehetőség is arra, hogy újragondoljuk a vállalkozások működését. Az uniós finanszírozás célja a vállalkozók motiválása és támogatása arra, hogy ambiciózusabb változásokat és olyan innovatív vállalkozási modelleket hajtsanak végre, amelyek maximalizálják a nyereséget, és közös értékeket hoznak létre. Mi a legjobb eszköz ennek megvalósítására: a kölcsön vagy a vissza nem térítendő támogatás?

Az olyan pénzügyi eszközök, mint a hitelek, a garanciák és a saját tőke lehetőséget jelentenek a magán- és állami vállalkozások közötti együttműködésre, megnyitva az utat a magántőke környezet- és társadalomtudatos befektetésbe történő katalizálása előtt. A pénzügyi igények jelentősek, és az államháztartás adóssága rekordméretű a koronavírus okozta válság kezelése miatt. Lehet, hogy a közpénz nem lesz elég. Az uniós pénzügyi eszközök magánberuházásokat indíthatnak el a befektetőkkel történő kockázatmegosztás révén azzal a céllal, hogy növeljék a vállalkozóknak nyújtott finanszírozás mértékét.

Ugyanakkor a kkv-kat súlyosabban érintette a válság. Az uniós vissza nem térítendő támogatások megadhatják azt a támogatást, amelyre szükség van az új üzleti modellek újraépítésére és végrehajtására a bizonytalanság idején.

Ezek összekapcsolása új lehetőséget teremthet. A pénzügyi eszközök és a támogatások kombinációja ötvözi a két eszköz által nyújtott előnyöket, és ez rendkívül hatékony finanszírozási mechanizmussá válhat a zöld és a digitális átállás számára.

A gazdasági növekedés biztosítása

A vállalkozóknak gyakorlati támogatásra is szükségük lehet az új üzleti modellekhez történő alkalmazkodás során annak érdekében, hogy jól cselekedve jól járjanak. A tanácsadási, segítségnyújtási és kapacitásépítési szerepek a sikeres pénzügyi eszközök kulcsfontosságú elemei a finanszírozási eszköz hatékonyságának és eredményességének növelése érdekében.

A vissza nem térítendő támogatásokkal kombinálva ezek a pénzügyi eszközök testre szabott pénzügyi és gyakorlati támogatást nyújthatnak a fellendülésben és a növekedésben a zöld és a digitális átállás kettős célkitűzéseire alapozva. A célirányos vállalkozások hozzájárulása elengedhetetlen lesz az emberközpontú gazdaság megteremtésében, amely elősegíti a munkahelyteremtést, a növekedést és a beruházást.

A vállalkozások működésének újragondolásával hozzájárulhatunk korunk nagy problémáinak megoldásához. Rendelkezünk az erős és rugalmas társadalom kiépítéséhez – és egyúttal a gazdasági növekedés megteremtéséhez – szükséges kapacitással, technológiával és erőforrásokkal. ■

Lettország a tudásalapú gazdaság és az inkluzív növekedés felé vezető úton

Észak-Európa balti régiójában található Lettország büszke a gazdag kulturális örökségére és a gyönyörű természetére. Lettország 2004-es uniós csatlakozása óta a kohéziós politika által nyújtott finanszírozás kulcsfontosságú elem az ország gazdasági és társadalmi fejlődésében.

Lettország – a három balti ország egyike – 1918. november 18-án vált függetlenné. Északon Észtország, keleten Oroszország, délkeleten Fehéroroszország, délen Litvánia határolja. A partjait nyugatról a Balti-tenger, északról a Rigai-öböl mossa.

Közel 2 millió ember él az országban; hivatalos nyelve a lett, amely az egyik legrégebbi európai nyelv.

Regionális különbségek és főbb kihívások

Az elmúlt 10 évben a 2007–2009-es súlyos gazdasági világválság, illetve annak következményei ellenére Lettországban stabil növekedés tapasztalható. 2019-ben Lettországban a vásárlóerő-paritás alapján számított egy főre jutó GDP elérte az EU átlagának 69%-át – ez 2008-ban 60% volt.

Bár Lettország egyike azoknak a regionális fejlődésben való legnagyobb egyenlőtlenségeket tapasztaló országoknak, amelyek tagjai a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezetnek, az elmúlt évtizedben a Rigán kívüli, szomszédos régiókban figyelték meg a leggyorsabb növekedést.

2016-ban a Rigai Tervezési Régió (Riga Planning Region, RPR) elnevezésű régióban az egy főre jutó GDP 17 213 EUR volt (az ország egy főre jutó átlag GDP-jének 135%-a), Kurzemében 74%, Vidzemében 66%, Zemgalében 63%, Latgalében pedig 51%. Hasonló regionális egyenlőtlenségek figyelhetők meg az üzleti tevékenységekkel, a foglalkoztatással és a jövedelmi szintekkel, valamint az egészségügyi ellátáshoz, a szociális szolgáltatásokhoz és a minőségi oktatáshoz való hozzáféréssel kapcsolatban.

Az elmúlt évtizedben az ország népessége továbbra is átlagosan 1%-kal csökkent évente, különösen a munkaképes korú népesség körében, részben az egyéb uniós országokba való kivándorlás, részben az alacsony születési arányok miatt. Ez a trend nagy nyomást gyakorolt a növekedési potenciálra, a munkaerőpiacra és az ország közinfrastruktúráinak és szolgáltatásainak finanszírozására és fenntartására vonatkozó képességére.

Lettország jövedelmi egyenlőtlensége az egyik legnagyobb az Európai Unióban. A szegénységből fakadó kockázatok első sorban a nyugdíjasokat, a fogyatékossgal élő személyeket, az egyszülős családokat, a nagycsaládokat és a tartósan munkanélkülieket sújtják.

A Covid19-válság hatása

A mostani világválság kihívásnak bizonyult a lett társadalom és az uniós pénzeszközök kapacitása számára. A koronavírus-járvány alatt bekövetkező korlátozásokból fakadó gazdasági válság jelentős hatást gyakorol majd Lettország gazdaságára és társadalmára. Jelenleg nehéz megjósolni ezt, mivel a világválság terjedése és az egyéb lehetséges, globális, uniós és lett gazdaságra gyakorolt hatások továbbra is ismeretlenek. A válság a nemzetközi piacok és a belföldi gazdasági struktúrák átalakításához vezet, amely a lett gazdaság fejlesztése tekintetében számos lehetőséget is rejthet magában.

A Covid19-világválság okozta kihívások ellenére a lett gazdaságba történő, uniós alapokból származó befektetések 2020-ban is változatlanok. Így ebben az évben a frissített makrogazdasági előrejelzésekkel összhangban Lettország GDP-je 7%-kal csökken a 2019-es évhez képest, míg az uniós alapokból származó befektetések továbbra is 1,2 százalékponton maradnak majd (ezek nélkül a befektetések nélkül az ország GDP-je 8,2%-kal csökkenne).

Ez év júliusában az Európai Bizottság az operatív programra vonatkozó (Lettország által benyújtott) módosításokat hagyott jóvá, amely előirányozta az uniós alapok átcsoportosítását a Covid19-világválság következményeinek mérséklése érdekében. A módosítások 386 millió EUR értékű uniós támogatást biztosítottak a gazdasági fellendüléssel kapcsolatos intézkedések finanszírozására – olyan projektekére, amelyek könnyen megvalósíthatók.

Az alapokat elsősorban az egészségügyi rendszer kapacitásának megerősítése céljából osztották fel úgy, hogy sürgős befektetéseket biztosítottak az infektológia és a pszichiátria területein. További céljuk a vállalkozások támogatása azáltal, hogy forgóeszközöket biztosítanak a kiviteli és feldolgozóipari vállalkozások számára, modernizálják a termelési folyamatokat és erősítik a gazdaságot. A befektetések továbbá a társadalmi-gazdasági hatások enyhítésére is irányultak a foglalkoztatási intézkedésekbe való beruházás és különféle infrastrukturális projektek révén. ■

Az Észak-Európában található Lettország területe több mint 64 559 km². Az ország több mint 12 000 folyóval és 2256 tóval büszkélkedhet, európai viszonylatban pedig a 4. legnagyobb friss vízi erőforrás. A tájat legfőképpen termékeny alföldek borítják, amelyből 29%-ot a mezőgazdaság és a kisméretű gazdaságok hasznosítanak; az ország teljes területének 56%-a erdő. 2019-ben a népesség 1 919 968 fő volt, de évente körülbelül 1%-kal csökken, különösen a munkaképes korú népesség körében.

Gazdaság

2018-ban folytatódott a GDP határozott növekedése: a befektetések és a lakossági fogyasztás 4%-kal növelte azt. A 2,6%-os inflációs ráta megmaradt a 2017-es szinten. Az ország GDP-je valószínűleg 7%-kal csökken 2020-ban, majd 2021-ben ezt egy viszonylag gyors helyreállítás követi (az Európai Bizottság tavaszi gazdasági előrejelzése szerint).

Lettország egyike azoknak az országoknak, amelyek a legtöbb előnyre tesznek szert az uniós alapok segítségével a kutatásba, technológiafejlesztésbe és innovációba, a vállalkozások versenyképességébe, a fenntartható közlekedésbe, foglalkoztatásba és a mobilitásba való befektetés révén. Az ország támogatásban részesül továbbá az adóhatóságok és az egészségügy, valamint a tőkepiac javítása céljából.

Habár kezd felzárkózni az átlag uniós életszínvonalhoz, a főváros és a régiók között jelentős gazdasági egyenlőtlenségek maradtak. Riga és annak szomszédsága adja Lettország GDP-jének több mint felét, míg a régiók szegényebbek és lassabb növekedésről számolnak be.

A lakosság rossz egészségügyi állapotának fő okai az egészségügyi ellátásra fordított közkiadások alacsony szintje és az egészségtelen életmódbeli döntések. A további közfinanszírozás javított néhány régió egészségügyi szolgáltatásain. Az ország közel áll ahhoz, hogy elérje a 2020-as, megújuló energiaforrásokra vonatkozó céljait, de fejlesztenie kell az energiahatékonyságát.

Munkaerőpiac

A munkanélküliségi ráta 7,4%-ra csökkent 2018-ban, és az erős gazdaság több embert vonzott a munkaerőpiacra, amely segítette ellensúlyozni a munkaképes korú népesség csökkenését. 2020 nyarának közepén a Covid19-világjárvány eredményeként elérte a 9%-ot, majd augusztusban és szeptemberben kis mértékű fejlődés következett be.

Általánosságban a munkaerőpiaci teljesítmény pozitív, de a foglalkoztatás feltételei régióként és képzés szintjén különböznek; a Rigától legtávolabb eső régiókban lényegesen

magasabb a munkanélküliség. A legtöbb hiány a tudománnyal, technológiával, mérnöki munkával és matematikával (ideértve az infokommunikációs technológiákat) kapcsolatos szektorokban, valamint az egészségügyi ellátásban tapasztalható.

Oktatás, kutatás és innováció

Lettország a GDP-jének viszonylag nagy részét fordítja az oktatásra (2017-ben ez 5,5% volt, szemben a 4,7%-os uniós átlaggal). A minőségi oktatásban való részvétel azonban nem méltányos – a nagyobb középiskolák tanulói minőségibb oktatásban részesülnek a kisebb, vidéki iskolák tanulóinál.

Nagyon keveset fordít K+F-re: 2017-ben a GDP 0,51%-a volt (az uniós átlag 2,1%), amely Európában a legalacsonyabbak között szerepelt. A kormány célja azonban, hogy 2020-ban ezt a GDP 1,5%-ára növelje.

Lettország mérsékelt innovátor, és erős IKT-infrastruktúrával rendelkezik. Ugyanakkor azonban az uniós átlagon alul teljesít a digitális készségek terén – a lakosság 52%-a nem rendelkezik alapvető digitális készségekkel.

Kereskedelem

A kivitel jól teljesített 2018-ban: körülbelül 3,6%-kal növekedett. A legfontosabb kiviteli termékek közé tartoznak a gépek és a mechanikus berendezések, az elektromos berendezések és a fából készült termékek. A lett gyártók többsége az alacsony technológiai igényű iparágakra koncentrálódik, ahol roszszak az innovációs kilátások. A termelékenységi növekedés 2017-ben elérte a 4,7%-ot, ezzel Lettország bekerült a legjobb uniós országok közé.

Digitális egységes piac

Bár Lettország uniós szinten élen jár a száloptikás és 4G mobilinternet-telepítésben, a városi/vidéki digitális szakadék áthidalása továbbra is kihívás a széles sávú lefedettség tekintetében.

A digitális szolgáltatások használata elterjedtnek számít és folyamatosan nő, viszont hiány van szakképzett informatikai szakemberből.

Egyre több lett lakos használ internetes szolgáltatásokat, például az e-bankolást és e-közigazgatási szolgáltatásokat, valamint a jelentős mértékben javult digitális közszolgáltatásokat. Fejleszteni kell azonban a polgárok digitális készségeit, ha Lettország ki szeretné használni a befogadó munkaerőpiacot, illetve fejleszteni szeretné a vállalkozások termelékenységét és a digitális technológiák integrációját. ■

Bölcs befektetések a gyorsabb növekedés érdekében

Jānis Reirs, Lettország pénzügyminisztere az uniós források lettországi végrehajtásának tapasztalatáról beszél, és felvázolja az ország következő programozási időszakra vonatkozó céljait.

Mennyire volt sikeres eddig Lettország az uniós alapok végrehajtásában?

A 2004 és 2018 közötti időszakban Lettország 11,77 milliárd EUR támogatást kapott az EU költségvetéséből, míg a hozzájárulása ugyanebben az időszakban 3,098 milliárd EUR volt. Az EU-hoz történő csatlakozása óta az ország GDP-je és az uniós átlag közötti eltérés jelentős mértékben csökkent. Az uniós alapok GDP-növekedéshez való átlagos hozzájárulása évente 1–1,5%, így Lettország az egyik legsikeresebb uniós ország.

A jelenlegi programozási időszakban elérhető 4,4 milliárd EUR értékű uniós alapok nélkülözhetetlenek a lett gazdaság növekedéséhez, és felbecsülhetetlen mértékben hozzájárultak a GDP és a foglalkoztatás növekedéséhez. Ebben az időszakban a fő hangsúly azon van, hogy bölcs és indokolt befektetéseket tegyünk, biztosítva ezek hatékonyságát, fenntarthatóságát és költséghatékonyságát.

Megjegyezzük, hogy egy, a normál népesség körében végzett 2019-es vizsgálat alapján elmondható, hogy a válaszadók 73%-a úgy véli, hogy az uniós alapok lettországi beruházása általában sikeresnek mondható – ez a Lettország uniós csatlakozása óta mért legmagasabb arány.

A múltbeli jelentős növekedés ellenére azonban Lettország a kevésbé jómódú uniós tagállamok közé tartozik az uniós átlag alig 67%-át elérő egy főre jutó GDP-vel. Ráadásul Latgale régióban és más, a fővárostól távoli régiókban az elnéptelenedés aránya magas, és az egy főre jutó GDP lényegesen alacsonyabb.

Hogyan küzd meg Lettország a Covid19-világjárvánnyal?

A világjárvány új kihívások elé állított bennünket egy rendkívül változó környezetben. Ez az új valóság azonban új lehetőségeket nyitott meg számunkra,

hogy átalakítsuk a gazdaságunkat, és alkalmazkodjunk a valós helyzethez.

Lettország eddig sikeresen megállította a koronavírus terjedését, ami azt jelenti, hogy kevesebb korlátozásra volt szükség a gazdasági tevékenységek vonatkozásában. Az előző válsághoz képest ezúttal Lettország hozzáfér az uniós alapokhoz, és közberuházások révén segítheti elő a gazdaság fellendülését és a társadalom alkalmazkodását az új helyzethez.

Fontos hangsúlyozni, hogy a Covid19 ellenére 2020-ban az uniós alapok végrehajtási aránya megmaradt a korábbi szinten, ami pozitív hatással van az ország gazdasági stabilitására.

„ A pénzügyi eszközök szélesebb körű felhasználására kell gondolnunk, biztosítva, hogy olyan jó minőségű projektekbe történjen beruházás, amelyek költségmegtakarításhoz vezetnek, és bevételt generálnak. ”

Tekintettel arra, hogy Lettország regionális fejlesztési egyenlőtlenségei a harmadik legnagyobbak számítanak az OECD-országok között, hogyan fogják ezeket csökkenteni a következő programozási időszakban?

A régiók fenntartható és kiegyensúlyozott fejlődésének biztosítása érdekében integrált beruházásokra van szükségünk, amelyek a konkrét helyszínekhez és a helyi adottságokhoz igazodó megoldásokkal lehetővé teszik a szolgáltatások és a megfelelő infrastruktúra kialakítását, valamint javítják az életminőséget és az üzleti környezetet.

A kultúra elengedhetetlen a helyi fejlődés előmozdításához és a munkahelyek, az export és a bevételek megteremtésében, mivel a helyi lakosság és a turisták számára is vonzó lehetőségeket kínál. Lettország régióinak változatos kulturális és történelmi öröksége és az elérhető infrastruktúra lehetővé teszi számunkra, hogy különböző tartalmakat és üzleti lehetőségeket nyújtsunk.

A regionális fejlesztéssel kapcsolatos problémák megoldása érdekében az uniós támogatást az integrált fejlesztési stratégiák végrehajtására fordítjuk. Fő célunk az üzleti és kulturális szolgálta-

tások biztosításához szükséges önkormányzati infrastruktúra kifejlesztése, ezzel biztosítva a kulturális örökség megóvását és védelmét.

A közszolgáltatások hatékonyabbá tétele is a tervek között van, figyelembe véve a lakosság számában bekövetkezett változásokat, valamint intelligens megoldásokat bevezetve az önkormányzatok hatékony működése érdekében. Megerősítjük a helyi területek fejlesztésében részt vevők kapacitását is, javítva az adminisztratív folyamatokat és a közterületeket.

Melyek Lettország legfontosabb kihívásai az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság, a tiszta energiák és a fenntartható közlekedés szempontjából?

2017-ben a közlekedés tette ki Lettország teljes üvegházhatásúgáz-kibocsátásának 41 %-át. A klímasemlegesség 2050-es hosszú távú céljának elérését tekintve 2030-ra a kibocsátáskereskedelmi rendszer által nem tartalmazott üvegházhatásúgáz-kibocsátásokat 6 %-kal kell csökkenteni 2005-höz képest. Fenntartható és innovatív közlekedési megoldásokat kell kidolgozni a megfizethetőbb, hozzáférhetőbb és éghajlatbarát mobilitási alternatív megoldások rendelkezésre bocsátásával.

Az európai zöld megállapodás egyik célja, hogy erőteljes ösztönzőként működjön a multimodális közlekedés számára a rendszer hatékonyságának javítása érdekében. A szűk keresztmetszetek és a környezetszennyezés csökkentése érdekében – különösen a városi területeken – a multimodális kapcsolódási pontok és a kerékpáros infrastruktúra kiépítésére van szükség.

Lettországban a tömegközlekedési rendszer fejlesztésére is szükség van, amelynek magját a vasút képezi, biztosítva a vasúthálózat fokozatos villamosítását és a már villamosított részek korszerűsítését.

Mit szeretne Lettország elérni a 2021–2027-es programozási időszakban?

A következő programozási időszakban Lettország azokra a reformokra és beruházásokra összpontosít, amelyek növelik az ország gazdasági termelékenységét és a vállalkozások versenyképességét, miközben tovább halad a tudásalapú gazdaság felé. Ez lehetővé teszi a lettországi vállalkozások számára a zöld és a digitális átállás előnyeinek kihasználását új termékek és szolgáltatások kifejlesztésével. Célunk, hogy minden régió és Lettország minden lakosa megtapasztalja a növekedést.

Demográfiai és munkaerőpiaci tendenciáinkat nézve a fejlett országokhoz való további felzárkózás csak akkor lehetséges, ha a termelékenység jelentősen javul. Ezért a vállalkozásokat támogató beruházásokat a termelékenység prizmáján keresztül kell megvizsgálnunk, csakúgy, mint a többi gazdasági ágazatban. A pénzügyi eszközök szélesebb körű felhasználására kell gondolnunk, biztosítva, hogy olyan jó minőségű projektekbe történjen beruházás, amelyek költségmegtakarításhoz vezetnek, és bevételt generálnak.

Lettország 2021–2027-es nemzeti fejlesztési tervének mottója „A nyilvános magatartás megváltozása – a fejlődés felé vezető út”, ami azt jelenti, hogy még számos, a fejlődés útjában álló akadályt kell elhárítanunk az általános jóllét felé vezető úton. Ezek az akadályok a viselkedésünkből, a magatartásunkból és a gondolkodásunkból származnak, amelynek meg kell változnia a környezet, a munka, az oktatás és a többi emberrel történő interakciónk vonatkozásában.

A nemzeti fejlesztési tervvel összhangban Lettország öt fő célkitűzést fogalmazott meg a következő programozási időszakra vonatkozóan, amelyek teljes mértékben megfelelnek a közös kohéziós politika célkitűzéseinek:

intelligensebb Európa: innovatív és intelligens gazdasági átalakulás – a kutatási kapacitások és fejlesztési képességek növelése, a vállalkozások támogatása és a digitális transzformáció;

zöldebb Európa: klímasemlegesség, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és környezetvédelem;

összekapcsoltabb Európa: biztonságos, fenntartható és hozzáférhető közlekedés kifejlesztése és a digitális összekapcsoltság javítása;

szociálisabb Európa: esélyegyenlőség és az oktatáshoz, az egészségügyi ellátáshoz és a munkaerőpiachoz való hozzáférés, tisztességes munkakörülmények, szociális védelem és befogadás;

a polgárokhoz közelebb lévő Európa: fenntartható és integrált regionális fejlesztés.

Hogyan biztosítható, hogy Lettország régiói és városai szorosan együttműködjenek a különböző fejlesztési stratégiáik és prioritásaik mentén?

Hangsúlyozni kell azt is, hogy a fent említett célkitűzések megvalósításához és a legjobb megoldások megtalálásához a társadalom bevonása szükséges. Szociális és együttműködési partnereink aktív szerepet játszottak a terv kidolgozásában. A nyilvánosságnak a beruházások megtervezésébe történő széles körű bevonása bizalmat ébreszt, és biztosítja, hogy partnereink a projekt végrehajtása során is aktívak legyenek. Kiemelt célunk, hogy szoros együttműködést alakítsunk ki az összes lett régió és város között, integrált megközelítést alkalmazva a különböző területek stratégiai alapján.

A termelékenység növelésének egyik kulcsa a kutatók és az ipar közötti, megerősített együttműködésből származó intelligens innováció. A kohéziós politikai finanszírozásnak köszönhetően Lettország hatékony eszközöket hozott létre

az innováció és a termelékenység előmozdítására. A magatartás megváltozásának elérése a tudomány és az innováció számára is fontos, hogy a kutatók és az ipar kéz a kézben hassanak létre szinergiákat.

A további gazdasági növekedés és a jobb életszínvonal attól függ, hogy képesek vagyunk-e egy új, tudásalapú versenyelőny kiépítésére egy gyorsan változó környezetben. Ezt úgy érhetjük el, hogy a humán tőkébe, valamint a kutatásba és innovációba történő befektetések révén növeljük a termelékenységet, valamint új digitális technológiákat vezetünk be.

Az új versenyelőny létrehozásában döntő tényező a vállalatok üzleti modelljének megváltoztatása a rövid távú nyereségességtől való eltávolodás és a hosszú távú termelékenység felé való elmozdulás révén, amely fenntartható nyereségességet eredményez.

Az uniós alapok már segítettek abban, hogy megfelelő ökoszisztémát és együttműködési platformokat dolgozzunk ki a tudósok és az ipar számára, lehetővé téve a lettországi vállalkozóknak, hogy egyéni, magas potenciális hozzáadott értékkel rendelkező termékeket fejlesszenek ki. ■

Ministry of Finance of the Republic of Latvia

AZ UNIÓS FINANSZÍROZÁSÚ PROJEKTEK SEGÍTENEK LETTORSZÁGNAK A TUDÁSALAPÚ GAZDASÁG FELÉ TÖRTÉNŐ ELŐRELEPÉSBEN

A LETT TUDOMÁNYEGYETEMEN MEGVALÓSULÓ TUDOMÁNYOK HÁZA

Teljes költség: 12 231 500 EUR

ERFA-társfinanszírozás: 10 396 840 EUR

A Lett Tudományegyetem sikeresen befejezte a Tudományok Házának építését a Riga szomszédságában található Tornakalns városnegyed egyetemi központjában, létrehozva az ország legfejlettebb tanulmányi és kutatóközpontját. A központ lehetővé teszi az egyetem számára, hogy egy helyre összpontosítsa a fizikai, orvosi és élettudományokat és a kutatói tevékenységeket, ezzel támogatva a tanulmányok és a kutatás közötti szinergiákat, és biztosítva az erőforrás-hatékonyságot.

A magas energiahatékonysággal rendelkező, intelligens épületben 78 kutatói és diákképző laboratórium ad otthont korszerű felszereléseknek. A modern munkakörnyezet segít a fiatal és tehetséges tudományos munkatársak helyi tudományos intézményekbe, illetve a külföldi kutatók és szakértők kutatómunkába való bevonásában. Akár 2000 hallgató befogadására is képes, és 450 munkahelyet biztosít a tudományos és egyetemi személyzet számára.

Az egyetemi központ első tanulmányi és kutatóépületét – a Természet Házát – 2015-ben nyitották meg. Az egyetem jelenleg is a központ fejlesztésén dolgozik, és azt tervezi, hogy 2022-ig megépíti és felszereli a harmadik legnagyobb épületét. A központban összesen négy tanulmányi és kutatói épület lesz: a Természet Háza (természet- és élettudományok), a Tudomány Háza (fizikai és orvostudományok), a Betűk Háza (társadalom- és humán tudományok) és a Technológiák Háza.

Ez a projekt az egyik legjobb példa arra, hogyan valósítható meg sikeresen a strukturális alapok oktatásban és tudományban való hasznosítása Lettországban.

<https://www.akademiskaiscentrs.lu.lv/en/>

LAFIVENTS: A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA NÖVELI AZ ÉPÜLETEK ENERGIAHATÉKONYSÁGÁT

Teljes költség: 254 400 EUR

ERFA-társfinanszírozás: 174 800 EUR

A Lafivents, a lett piac vezető épület-mikroklíma vállalata az iPassé elnevezésű, épületgazdálkodással kapcsolatos önműködő rendszer fejlesztésén dolgozik.

Az Európai Unió strukturális alapjai által társfinanszírozott projekt keretén belül a vállalat elvégzett egy algoritmusok létrehozására irányuló ipari kutatást a MATLAB/Simulink-környezetben lévő épületgazdálkodási és önműködő rendszerek számára. A vállalat továbbá kísérleti tervezést is megvalósított, lehetővé téve a megfelelő technológiai összetevők laboratóriumból való, valós körülményekhez hasonló, mesterségesen létrehozott környezetbe történő átvitelét.

A projekt során a Lafivents egy olyan terméket fejlesztett ki, amely széles körű szolgáltatásokat kínál az ügyfeleknek, többek között a következőket: az épületek energiafogyasztásának összehasonlító elemzése, a tényleges energiafogyasztás összehasonlítása a szimuláció során kiszámított energiafogyasztással, a mérnöki rendszerek hatékonyságának felmérése, valamint az energiamegtakarításból származó potenciális pénzügyi megtérülés előrejelzése.

<http://www.lafivents.lv/en>

AERONES – MAGASRÖPTŰ TÖBBROTOROS LÉGI JÁRMŰVEK

Teljes költség: 686 100 EUR

ERFA-társfinanszírozás: 240 130 EUR

Az AERONES jelenleg 100 kg súlyú terhek megemelésére alkalmas, nagy méretű drónok fejlesztésén dolgozik. Egy próbaüzem során a jármű 330 méter magasra emelt egy ejtőernyőst, aki sikeresen elvégezte a világ első, drónról történő ejtőernyős ugrását.

A projekt igyekszik megoldást találni a magas teljesítményt nyújtó, akár 100 kg teher emelésére alkalmas, többrotoros légi járművek távirányítására és önvezető repülésére, valamint az automatikus biztonsági rendszerre vagy elektronikára.

Annak biztosítása érdekében, hogy a különleges tesztelési feltételek mellett megvalósuló kísérleti projektek egy szélesebb körű közönség számára elérhetővé váló szolgáltatássá alakuljanak, az AERONES olyan megoldásokon dolgozik, amelyekkel biztosítható a többrotoros légi járművek repülésbiztonsága. Különböző érzékelőket használ a távolsághoz, a tengerszint feletti magassághoz, a nyomáshoz, a gyorsuláshoz, a sebességhez és a környezet pásztázásához, illetve értékeléséhez, valamint a többrotorú légi járművek irányításának fejlesztéséhez.

Ez teszi lehetővé a drónok állandó magasságon és magas fokú biztonsággal történő reptetését; az elektromos távvezetékekről és fákrról, valamint azok kikerüléséről szóló üzenetek fogadását; a drónok biztonságos, távolról történő irányításának biztosítását, figyelembe véve a frekvenciahatárokat; valamint a drónok rossz időjárásban való reptetését.

A projekt a Rigai Műszaki Egyetemen való együttműködés révén valósul meg.

<https://www.aerones.com/other/funding/>

HUGO.LV – EURÓPAI VEZETŐ A NYELVVEL KAPCSOLATOS TECHNOLÓGIÁK TERÉN

Teljes költség: 2 000 000 EUR

ERFA-társfinanszírozás: 1 700 000 EUR

A Hugo.lv, az állami közigazgatási szerv gépi fordítási platformja szabadon hozzáférhető technológiát biztosít minden lett lakos számára. A felhasználók az általuk választott nyelven, automatikusan lefordíthatnak dokumentumokat, olvashatnak weboldalakat, használhatnak elektronikus szolgáltatásokat és férhetnek hozzá jogszabályokhoz.

A projekt során a Hugo.lv platformot a látássérült és diszlexiás emberek szükségleteihez igazították a lett beszéd-felismerés és -szintetizálás bevezetésével. Ez a funkció lehetővé teszi a beszéd írott szöveggé, illetve az írott szöveg hanggá történő átalakítását.

Az átíró eszköz egy másik beszédtechnológiai megoldás, amelyet az állami közigazgatási rendszer javítása céljából fejlesztettek ki. Megkönnyíti a megbeszélések felvételét és az elhangzott szöveg átírását, valamint lehetővé teszi a felvételek során a beszélők azonosítását és megjelölését.

Három egymást követő évben a Hugo.lv gépi fordítómotorja nyerte a WMT nemzetközi gépi fordítási versenyt, legyőzve a többi globális szereplő által kínált megoldásokat. Az új platformnak köszönhetően Lettország vezető szerepet tölt be Európában az állami közigazgatás digitalizálása céljából kifejlesztett, nyelvvel kapcsolatos technológiák használata terén.

A projektet a Kulturális Információs Rendszerek Központja dolgozta ki a Tilde vállalattal együttműködve.

<https://hugo.lv/lv/About>

VIZULO: A FÁK HATÉKONY ÉS ENERGIATAKARÉKOS SZAPORÍTÁSA

Teljes költség: 608 500 EUR

ERFA-társfinanszírozás: 427 940 EUR

A természetes fény az egyik legfontosabb környezeti tényező a növények számára, hiszen az biztosítja a fotoszintézishez szükséges energiát, valamint jelként viselkedik különböző folyamatok szabályozásához. A fény elengedhetetlen továbbá a növények *in vitro* és *ex vitro* feltételek mellett megvalósuló vegetatív szaporításához.

A piacon előforduló LED-es lámpatestek többsége piros és kék spektrumú, és céljuk, hogy további fényforrásként szolgáljanak az üvegházakban. A szélesebb spektrumú fényt adó lámpatesteket általában bizonyos növekedési feltételekre (beltéri gazdálkodás, *in vitro*), és/vagy bizonyos, széles körben termesztett fajokhoz és változatokhoz fejlesztették ki. Ez azonban nem jelenti azt, hogy kellőképpen energiahatékonyak lennének vagy biztosítani tudnák a fák szaporításához szükséges spektrumot.

A lettországi, nemzeti jelentőségű erdőtudományi központtal, a Silava Kutatóintézettel együttműködve, a VIZULO – LED-es lámpatestek lett gyártója – azt vizsgálja, hogyan lehetne javítani a fák szaporításának hatékonyságát *in vitro* körülmények között, valamint az alanyvesszők mikrovágási folyamatát olyan LED-es lámpatestrendszerek kifejlesztése révén, amelyek testre szabott fényspektrumot biztosítanak.

<https://www.vizulo.com/en/news>

<http://www.silava.lv/mainen/aboutus.aspx>

WiDE: EGY KÍSÉRLETI 3D NYOMTATÓ PROTÉZISEK NYOMTATÁSÁHOZ

Teljes költség: 167 900 EUR

ERFA-társfinanszírozás: 114 600 EUR

Az uniós strukturális alapok támogatásával a WiDE elnevezésű lett márka kifejlesztett egy, a teljes folyamatot automatizáló integrált szoftverrel rendelkező 3D nyomtatót, amely protézisek nyomtatására alkalmas.

A WiDE virtuális protézisklinkát hozott létre, és a szoftvere megkapta a CE-jelölést. A vállalat 3D nyomtató által nyomtatott, egyéni protéziseket és ortéziseket állít elő, amelyeket a páciensek szükségleteinek megfelelően gyártanak le a végtagjaikról készült 3D-s kép alapján.

Az orvosi eszközök gyártása során használt új technológiák bevezetéséhez a protézislaboratóriumoknak általában költséges eszközökbe, felszerelésekbe és képzésekbe kell investálniuk. A WiDE új megközelítést alkalmaz, biztosítva a szükséges infrastruktúrát, szoftvert és szakembereket. A vállalat létrehozott egy weboldalt, amelyre minden orvos, szakember és technikus feltöltheti a páciense végtagjáról készült 3D-s képet. A WiDE ezt követően a szoftver segítségével elkészíti a terveket, majd elküldi azokat a legközelebbi 3D nyomtatóközpontba.

A projektet a Baltic3d.EU hajtotta végre a Custom3D Tech vállalattal és a Ventpsilsi Alkalmazott Tudományok Egyetemmel együttműködve.

<https://wide.tech>

INNOVATÍV LEHETŐSÉG A SZÍVBETEGEKNEK NYÚJTOTT SEGÍTSÉG ÉRDEKÉBEN

Az 5 projekt teljes beruházási összege:

2 448 400 EUR

ERFA-társfinanszírozás: 800 000 EUR

Tekintettel a gyógyszeriparban megvalósuló globális fejlesztésekre és az egész világot lefedő közegészségügyi mutatókra, a Grindeks vállalat a szív- és érrendszeri betegségek és központi idegrendszeri rendellenességek kezelésére szolgáló gyógyszerek, valamint a rákellenes és a cukorbetegség elleni gyógyszerek körének bővítésére összpontosít. A vállalat gyógyszerhatóanyagok fejlesztésével is foglalkozik, és célja, hogy jelentősen – öt éven belül – legalább 40 anyagra bővítse a kínálatát.

A Grindeks a Gyógyszeripari, Gyógyászati és Orvostechológiai Szakértői Központ alapítójának egyike, és a központban való részvétele hozzájárul az ERFA társfinanszírozás biztosításához a kutatási erőfeszítések növelése érdekében. A vállalat sikeres kémiai és kísérleti kutatásokat végzett a szív- és érrendszeri betegségek kezelésére szolgáló új, eredeti gyógyszerjelölttel kapcsolatban, és lezárta a klinikai kutatás első fázisát. Ez az új és eredeti gyógyszer igazolja majd a lett tudósok gyógyszerkutatásban való képességeit, és ez lesz az első olyan gyógyszer az 1980-as évek óta, amelyet lett vállalat fejlesztett ki.

Az ERFA-finanszírozást kihasználva a Grindeks jelenleg öt, új gyógyszerhatóanyagok és kész gyógyszerek fejlesztésével kapcsolatos kutatási projekt megvalósításán dolgozik. Ezenkívül számos, biológiai hasznosíthatósággal kapcsolatos tanulmányt és új gyógyszerjelöltek fejlesztéséhez szükséges preklinikai kutatást is végez.

A Grindeks a balti államok vezető gyógyszeripari vállalata; Lettországon, Észtországon és Szlovákián is rendelkezik gyártóüzemekkel, valamint 11 országban van képviselői irodája. ■

<https://grindeks.lv>

ADATPONT

A levegőminőségbe történő beruházás a regionális fejlesztés érdekében

A tiszta levegő elengedhetetlen az egészségünk és a környezetünk számára. A növekvő ipari és energiatermelés eredményeként azonban a fosszilis tüzelőanyagok és a biomassa égetésével, valamint a közúti forgalom drámai növekedésével a városaink szenvednek a légszennyezettségtől.

A gyenge levegőminőség okozta emberi áldozatok száma magasabb a közúti közlekedési balesetek áldozatainál, így az évi több mint 390 000 nyilvántartott esettel a korai halálozás első számú környezeti tényezőjévé vált Európában. Az életminőségünkre is hatást gyakorol, hiszen asztmát és légzőszervi problémákat okozhat, vagy súlyosbíthatja ezeket. Gazdasági szempontból a légszennyezés olyan következményekkel jár, mint az elpazarolt munkanapok vagy a drága egészségügyi ellátás, és a veszélyeztetett csoportokat, például a gyermekeket és az időseket érintheti a leginkább. Végezetül pedig a túlságosan nagyfokú nitrogénszennyezéssel (eutrofizáció) és savas esővel rombolja az ökoszisztémát. Ezért a légszennyezettség csökkentésébe való beruházás nem csupán az emberi jóllétet és a természeti erőforrások védelmét támogatja, de gazdasági szempontból is észszerű, és hozzájárul a regionális fejlődéshez.

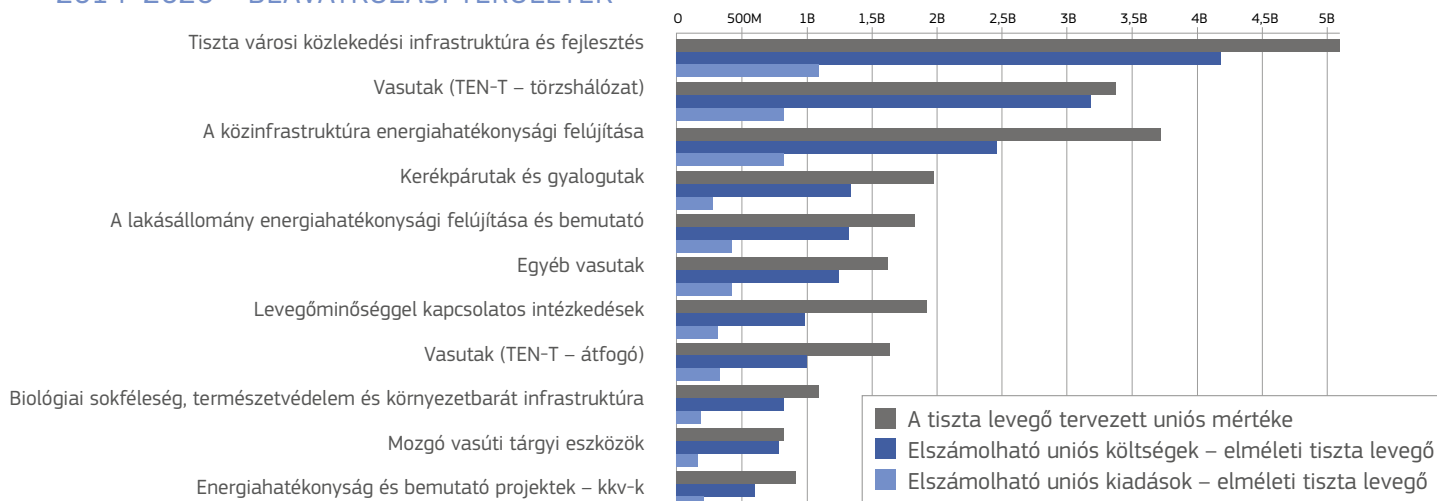
A kohéziós politika hozzájárul a tiszta levegővel kapcsolatos célkitűzésekhez

A kohéziós politika az Európai Regionális Fejlesztési Alap és a Kohéziós Alap révén támogatást nyújt az európai régiók és tagállamok számára azon törekvések elérése érdekében, hogy 2030-ig elérjék a tiszta európai levegővel kapcsolatos célkitűzéseket. A kohéziós politika a 2014–2020-as időszakban több mint 30 milliárd EUR értékű összeget különített el közvetlenül a szennyezettség csökkentését célzó befektetésekre.

Habár a kohéziós politika tiszta levegővel kapcsolatos célkitűzésekre fordított kiadások nyomán követését kifejezetten nem írták elő a 2014–2020-as időszakban, a projektet a bizottsági szolgálatok közötti megállapodás tette lehetővé.

Így az ilyen célokhoz való hozzájárulását olyan markerek rendszerén keresztül követik nyomon, amelyek számszerűsítik a tiszta levegő célkitűzéseikhez hozzájáruló kiadásokat azáltal, hogy az egyes beruházási kategóriáknak (intervenciós területeknek) meghatározott súlyt tulajdonítanak. Ezeket a mutatókat az alábbi logika alapján fejlesztették ki az uniós éghajlatra vonatkozó „riói mutatók” elnevezésű modell alkalmazásával (lásd: [Az éghajlattal kapcsolatos kiadások nyomán követése az esb-alapok keretében, 2014–2020](#)):

A TISZTA LEVEGŐ NYOMON KÖVETÉSE A KOHÉZIÓS POLITIKÁHOZ KAPCSOLÓDÓ ALAPOKBAN, 2014–2020 – BEAVATKOZÁSI TERÜLETEK

A BIZOTTSÁG „TISZTA LEVEGŐT EURÓPÁNAK” ELNEVEZÉSŰ PROGRAMJA

A program célja a levegőszennyezés egészségre gyakorolt hatásainak felére csökkentése 2030-ig a 2005-ös adatokhoz viszonyítva. Az Európai Unió levegőminőséggel kapcsolatos célkitűzései a káros anyagokra – például a kén-dioxidra, a nitrogén-oxidokra vagy a lebegő részecskékre – vonatkozó csúcskoncentrációs szinteken nyugszanak.

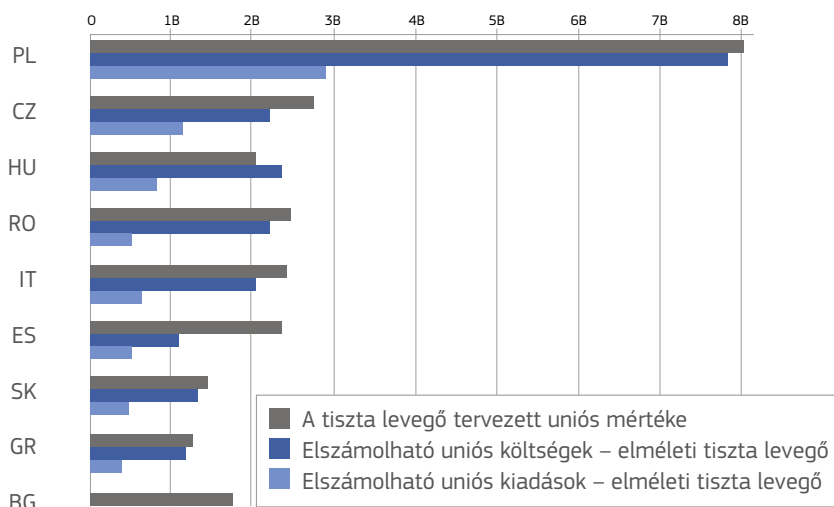
Az egyes uniós tagállamok továbbá elkötelezték magukat a 2020–2029-es időszakra vonatkozó nemzeti kibocsátáscsökkentési célok, valamint 2030-tól ambiciózusabb célok mellett is. Ezen túlmenően az ágazati jogszabályok tartalmazzák a forrásspecifikus kibocsátással kapcsolatos célokat (például az üzemenyagra vonatkozóan).

A tiszta levegővel kapcsolatos célkitűzések elérése szempontjából legfontosabbnak számító befektetési kategóriákat teljes egészében, 100%-os súllyal veszik figyelembe. Ez a két kategória a levegőminőséggel kapcsolatos intézkedések és a kerékpáros infrastruktúra kategóriája.

Azok a kategóriák, amelyek részben járulnak hozzá a szennyezettség csökkentésével kapcsolatos célkitűzések eléréséhez, 40%-os súlyozást kapnak. Ezek közé a kategóriák közé tartozik többek között a vasút, a megújuló energia, a háztartási hulladék-gazdálkodás, a környezetbarát infrastruktúra és az energiahatékonyságot támogató intézkedések.

Az óvatos megközelítést követve más kiadás nem számít be a tiszta levegővel kapcsolatos célkitűzésekhez való hozzájáruláshoz (0%-os súlyozottság). Kétség esetén ehhez a csoporthoz kerülnek a befektetési kategóriák.

2014–20 – a tiszta levegő nyomon követése tagállamok szerint a kohéziós politikai alapokban

A tiszta városi közlekedésbe való befektetések adják a legnagyobb hozzájárulást

Az előző oldalon található ábra a teljes pénzügyi támogatást mutatja be a legfontosabb beavatkozási területekre vonatkozóan, amelyek – a megfelelő súlyozással – hozzájárulnak a tiszta levegővel kapcsolatos célkitűzésekhez.

A beruházás előrehaladásának nyomon követése tagállamonként

A beruházások megvalósulása a tervezéstől a projekt kiválasztásán keresztül egészen a végrehajtásig időbe telik. A fenti ábra bemutatja a tagállamonkénti elosztást és előrehaladást a tiszta levegővel kapcsolatos célkitűzésekre vonatkozó beruházások végrehajtása tekintetében. Az előrehaladás nyomon követéséhez az ábrán az értékek évek szerint szűrhetők. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<https://bit.ly/33aUrq8>

Van olyan téma, amelyről szívesen olvasna többet a jövőbeli *Panorama* ADATPONT rovatában?

Szeretné, ha egy konkrét adatkészletet tennénk közzé az esb-alapok nyílt hozzáférésű adatplatformján?

Amennyiben igen, írjon nekünk: REGIO-EVAL@ec.europa.eu

Kövesse a vitát a Twitteren [#ESIFOpenData](https://twitter.com/ESIFOpenData)

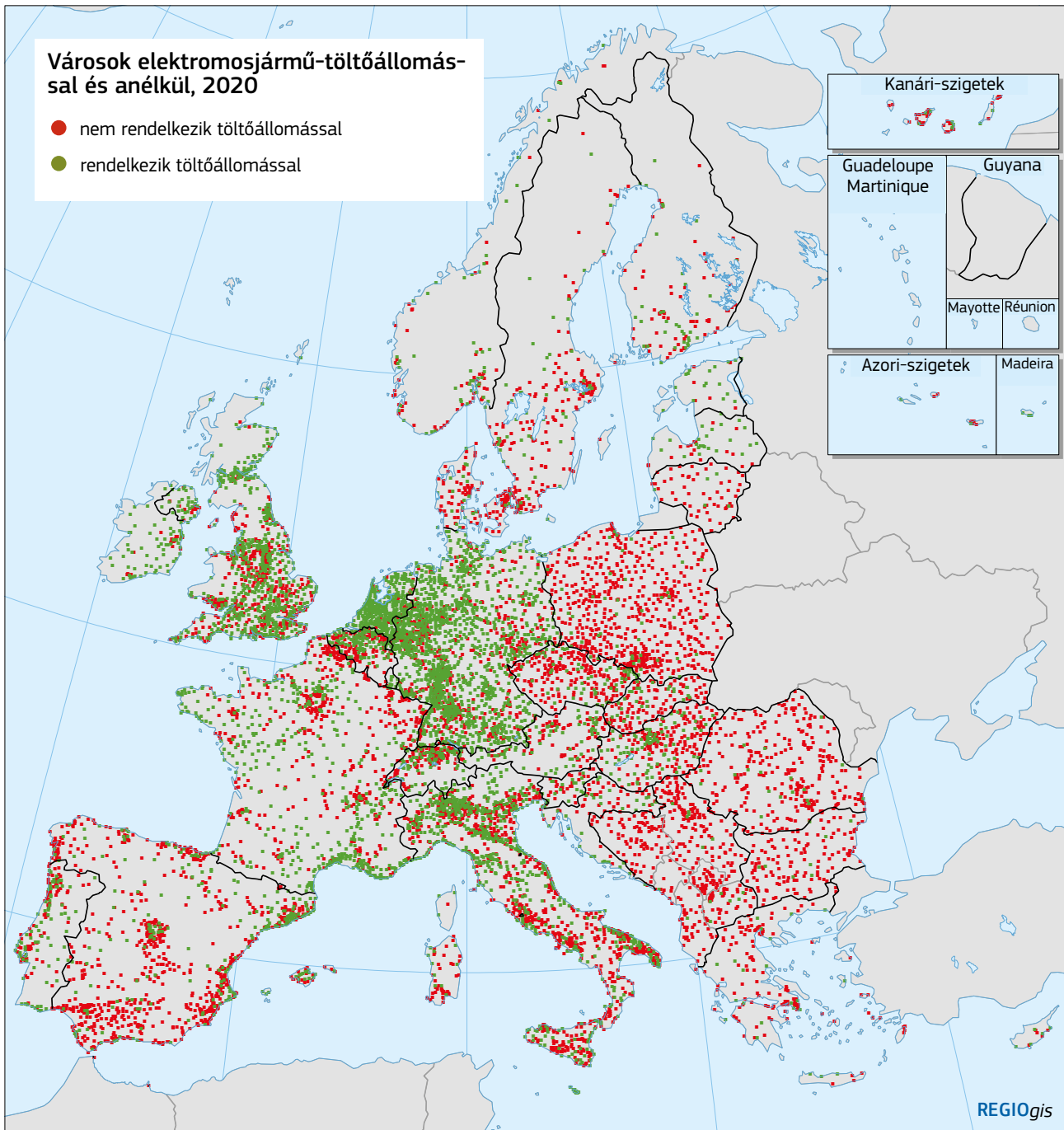
vagy iratkozzon fel a hírlevelünkre: http://ec.europa.eu/newsroom/index.cfm?service_id=788

Környezettudatosabb közlekedési megoldások az uniós városokban

Városok elektromosjármű-töltőállomással és anélkül, 2020

Az Európai Bizottság célja, hogy 2030-ra 55%-kal csökkentse az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását az 1990-ben mért szintekhez képest. A személyszállító gépjárművek kibocsátása azonban még mindig 20%-kal magasabb a 1990-es szintjükhöz viszonyítva. Ennek eredményeként a hatékonyabb és

kisebb méretű elektromos járművekre való gyors áttérésre van szükség. Az elektromos járművekre való gyors és széles körű áttérés egyik akadálya a nyilvános töltőállomások hiánya. 2020-ban például 8500 uniós városban nem volt elérhető elektromosjármű-töltőállomás. A vállalatok különösen a kisebb városokban tartanak attól, hogy a beruházásokból származó megtérülés nem fedezi a költségeiket.

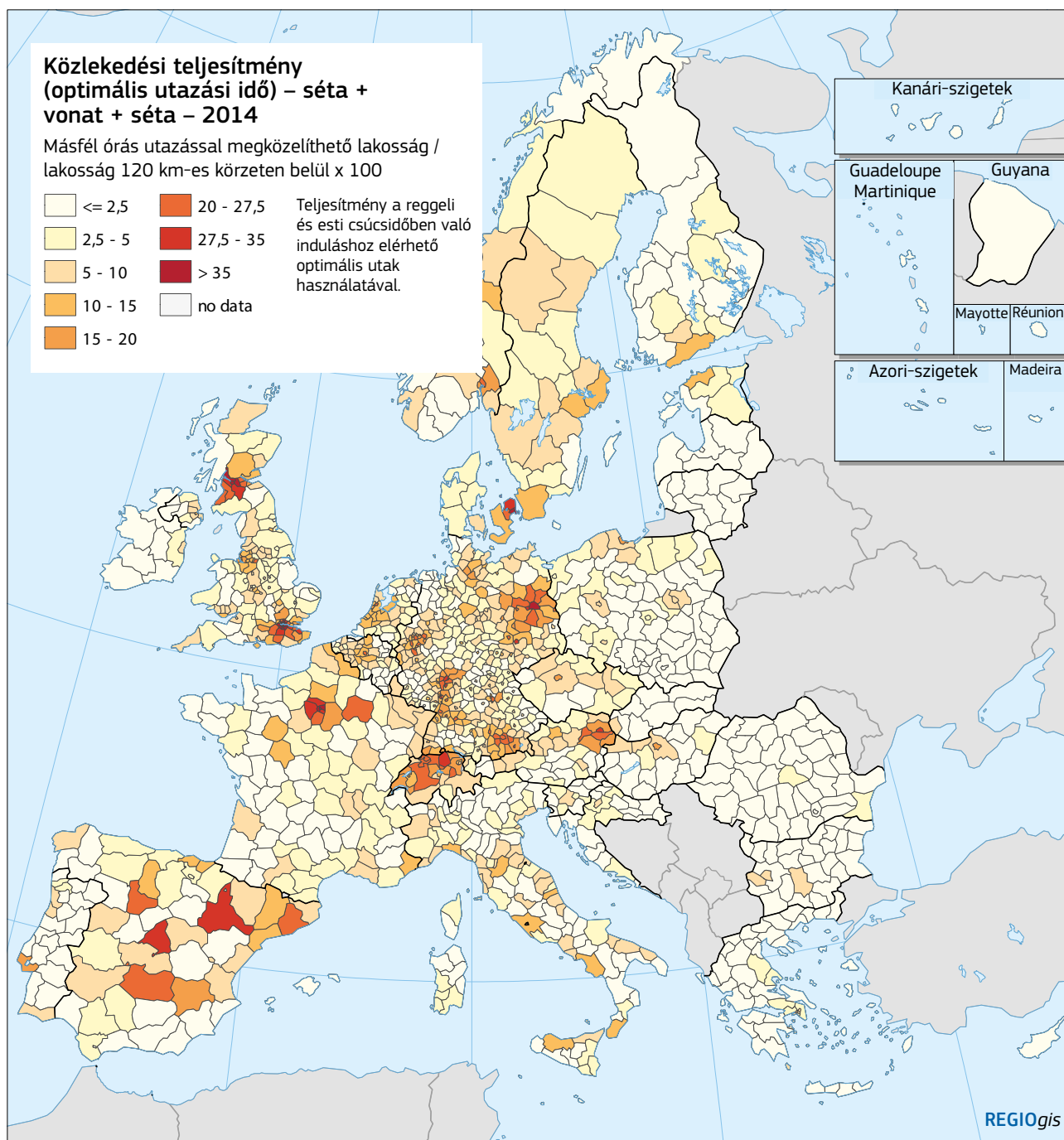
Forrás: OpenChargeMap, REGIO-GIS

Közlekedési teljesítmény (optimális utazási idő) – séta + vonat + séta – 2014

Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésének egy másik módja, ha autóba ülés helyett vonattal utazunk. Számos nyugat-európai nagyvárosban gyakran és gyorsan járnak a vonatok, amely a közlekedési dugókban töltött idő életképes alternatívája lehet. A térkép a 120 km-en belül élő lakos-

ság azon részét mutatja be, amely vonattal és sétával másfél órán belül megközelíthető. Koppenhága, Párizs, Berlin, Madrid, London és Bécs magas pontszámmal büszkélkedhet a mutató szerint, ezzel szemben Kelet-Európa legtöbb régiója nagyon alacsony pontszámot ért el. A „Vasúti közlekedési teljesítmény Európában” című új munkadokumentumban további információkat olvashat az elemzéssel kapcsolatban: <https://europa.eu/!qV76Mm>

Források: REGIO-GIS, UIC, vasúti üzemeltetők, Eurostat

REGIOSTARS

2 0 2 0

Az **idei év REGIOSTARS-díjának 25 döntőjét** független tagokból álló zsűri választotta ki, akik feladata Európa legkiemelkedőbb projektjeinek azonosítása volt. A díjakat öt fő témakörben ítélték oda a projekteknek, és ezenkívül volt egy közönségdíj is. A díjazottak a díjakat a Brüsszelben (Belgium) 2020. október 14-én tartott Régiók és Városok 18. Európai Hetének keretében kapták meg.

Idén a Régiók és Városok Európai Hetét három egymást követő héten tartották meg, mindegyiket saját témával:

október 5–9.: A polgárok felelősségvállalásának ösztönzése

október 12–16.: Kohézió és együttműködés

október 19–22.: Zöld Európa, együttműködés a Zöld Héttel.

A Covid19-világjárvány következtében a megbeszélések többségét digitálisan tartották meg, kivéve a kulcsfontosságú eseményeket, workshopokat, néhány regionális kóstolót és kiállítást.

A 2020-as díjkategóriák a következők:

IPARI ÁTALAKULÁS EGY INTELLIGENS EURÓPÁÉRT

KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG EGY ZÖLD EURÓPÁÉRT

KOMPETENCIÁK ÉS OKTATÁS EGY DIGITÁLIS EURÓPÁÉRT

POLGÁROK SZEREPVÁLLALÁSA ÖSSZETARTÓ EURÓPAI VÁROSOKÉRT

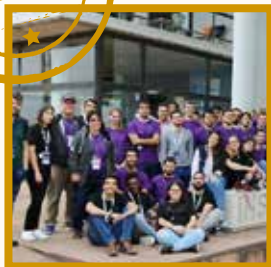

**AZ IFJÚSÁG TÁMOGATÁSA HATÁROKON ÁTNYÚLÓ EGYÜTTMŰKÖDÉSEKBE –
30 ÉVES AZ INTERREG**

IPARI ÁTALAKULÁS EGY INTELLIGENS EURÓPÁÉRT

ESA BIC Portugal – Portugália (ERFA)

Az úttörőnek számító ESA Portugal Space Solutions Centre űrtechnológiákkal kapcsolatos innovatív megoldásokkal támogatja az űriparon kívüli piacokat. A projekt űrtechnológiai eszközöket használó vállalkozóknak segített abban, hogy új vállalkozásokat hozzanak létre az intelligens városok, a közlekedés, a logisztika, az egészségügy, a mezőgazdaság, a kék gazdaság és a környezet terén. Az első öt évben 11,5 millió EUR értékű bevételt generált, továbbá több mint 100, magas szakképzést igénylő munkahelyet teremtett, valamint 30 induló innovatív vállalkozást indított útjára.

<https://space.ipn.pt/>

Intelligens napelemes régió, Utrecht – Hollandia (Európai Regionális Fejlesztési Alap – ERFA)

Utrecht Lombok környezete arról ismert, hogy itt található a világ leginnovatívabb, intelligens napelemmel működő töltőállomásának kísérleti területe. A körzetet kibővítették öt, a régióban található összekapcsolódó területtel, amelyek mindegyike helyileg generált napenergiát hasznosít az elektromos járművek töltése céljából. Az energiát autóakkumulátorokban tárolják, és csúcsidőszakban visszajuttatható a hálózatba. A Vehicle2Grid elnevezésű rendszer jelentősen növelte a gazdasági tevékenységet, és hozzájárult a környezeti és társadalmi fenntarthatósághoz, valamint a karbonszegény gazdaság kialakításához.

<https://smartsolarcharging.eu/>

HyTrEc2 – Az északi-tengeri régió hidrogénalapú közlekedése 2. – Dánia (ERFA)

Annak érdekében, hogy Európa nettó nulla típusú szénenergia-felhasználású rendszerrel kapcsolatos terve megvalósulhasson, jelentős mennyiségű hidrogénre van szükség. A projekt az északi-tengeri régió tisztább gazdaságára vonatkozó közös jövőkép érdekében támogatja a zöld hidrogént, az innovatív közlekedési megoldásokat és készségeket. A projekt keretén belül megújuló hidrogént állítanak elő, amelyet különféle járművek újratöltésére használnak fel, valamint a régió hidrogénre való átállásának támogatásához is kínálnak képzéseket és készségeket.

<https://northsearegion.eu/hytrrec2/>

A Digitalizálás Háza – Ausztria (ERFA)

Az Alsó-Ausztriai Digitalizálási Stratégia vezérprojektje regionális ökoszisztémát hozott létre az oktatás, a tudomány, az üzleti tevékenység és a közigazgatás összekapcsolásával. A projekt összeköti a kiegészítő szakértelmet és az infrastruktúrát, hogy elősegítse a digitális megoldásokat a régió vállalataiban. Az eredmények között szerepelnek új képesítési formátumok, innovatív termékek és folyamatok, valamint a Covid19 okozta problémákra kidolgozott megoldások.

<https://www.ecoplus.at/interested-in/house-of-digitalization/>

Metal 3D Innovations (Me3DI) – Finnország (ERFA)

A Dél-Karéliában létrehozott 3DP tudásklaszterek részeként az Me3DI a fémek ipari 3D nyomtatásához szükséges szakértelem fejlesztésével és megosztásával foglalkozik. Mérnökök, tervezők, rendszer-, nyersanyag-, és folyamatszolgáltatók, kkv-k, K+F intézmények és végfelhasználók ismerkedhetnek a 3D nyomtatással kapcsolatos gazdasági értékteremtéssel és ellátási láncokkal, lehetővé téve számukra, hogy időt és nyersanyagot spóroljanak meg a saját termékeik fejlesztése során.

<https://bit.ly/31cAFJQ>

KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG EGY ZÖLD EURÓPÁÉRT

Cool Food Challenge: élelmiszer-kihívás másként – Franciaország, Egyesült Királyság (ERFA)

Az élelmiszerek adják az emberek karbonlábnyomának körülbelül egyötödét. Élelmiszeripari, táplálkozási és környezetvédelmi szakértők tudását felhasználva a projekt feltárta, miként dolgozhatnak együtt az egyének, közösségek és a szervezetek a szén-dioxid-kibocsátás csökkentése érdekében. A projekt során létrehozott eszköz és webes platform a La Manche-csatorna mindkét oldalán használható arra, hogy a segítségükkel apró, de lényeges lépéseket tegyünk Földünk további felmelegedésének megakadályozása érdekében.

<http://coolfood.net/en/>

SeRaMCo – Északnyugat-Európa (ERFA)

Az EU leginkább erőforrásigényes ipari szektoraként az építőipar felelős az általunk termelt hulladék körülbelül egyharmadáért. A SeRaMCo elnevezésű projekt keretén belül támogatják az építőipari és bontási hulladékok használatát, amelyekből később cement és beton készül Északnyugat-Európában. Azáltal, hogy az elsődleges nyersanyagokat magas minőségű, újrafeldolgozott anyagokra cserélik, hozzájárulnak az EU körforgásos gazdaságra való áttérésére.

<https://bit.ly/2ZhRZfw>

Fibrenamics Green – Portugália (ERFA)

Az ipari hulladékból előállított innovatív termékek fejlesztésére összpontosító platform a tervezés és a mérnöki munka révén segítette az értéknövelő újrahasznosítást. A Fibrenamics Green tevékenységei között szerepelt a tudás létrehozása és megosztása új, hulladék-újrahasznosításról szóló projektek megvalósítása érdekében. A projektek az egyetemeken és olyan változatos ágazatokban működő vállalkozások közötti szinergián alapultak, mint a textil- és lábbeligyártás, a bányászat, a gépjárműipar és a bútorgyártás.

<http://green.fibrenamics.com/>

EcoDesign Circle – Balti-tenger (ERFA)

A tervezés létfontosságú az innovatív, fenntartható és éghajlatbarát megoldások fejlesztése során – a termékek környezeti hatásának körülbelül 80%-a a tervezési fázisban nyilvánul meg. A projekt célja az volt, hogy a balti-tengeri régió hat tervezőközpontjában előmozdítsa a környezettudatos tervezést és a körforgásos gazdaságot. A leszállítandó anyagok között workshopok, oktató- és információs termékek, a körforgásos tervezésről szóló fenntarthatósági online útmutató, videók és egy vándorkiállítás szerepeltek.

<https://www.ecodesigncircle.eu/>

Kék körforgásos gazdaság – Észak-Európa (ERFA)

Ez a transznacionális projekt azt a célt tűzte ki maga elé, hogy támogassa Európa halászhálókat hasznosító hulladékparának fejlesztését. Küldetése, hogy fenntartható üzleti lehetőségeket generáljon régi, elvesztett vagy eldobott halászszerszámok felhasználásával. A figyelem a termékek teljes életciklusán lesz, valamint a kkv-k továbbképzésén, hogy tengeri hulladékkal kapcsolatos szolgáltatásokat és termékeket támogató, erőforrás-hatékony vállalkozások jöhessenek létre.

<https://bluecirculareconomy.eu/>

KOMPETENCIÁK ÉS OKTATÁS EGY DIGITÁLIS EURÓPÁÉRT

E-SCHOOLS, kísérleti projekt – Horvátország (ERFA)

Ez a kísérleti projekt a horvát iskolák 10%-ára összpontosítva kívánja fejleszteni az iskolák digitális érettségét, valamint a tanárok és a diákok digitális kompetenciáit. Az infokommunikációs technológiák oktatásba és közigazgatásba való bevezetése érdekében a csapat szervezeti, technológiai és oktatási koncepciókat próbált ki. A Covid19-világjárvány és a jelenlegi távoktatásra történő átállás tükrében az eredmények különösen relevánsnak bizonyultak.

<http://www.ndsfund.org>

Határokon átnyúló múzeumok – Lengyelország (Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz – ENI)

A projekt célja az volt, hogy a közös történelmet felhasználva összekapcsolja a kulturális örökségeket a lengyel–orosz határ mindkét oldalán. Az európai léptékű oktatási célú látványok, az innovatív kiállítások és az egyedi események számos látogatót vonzottak otthonról és külföldről, amely lendületet adott a régió turizmusának, és segítette a helyi közösségeket. Ezenkívül a határ menti terület közös örökségének digitális úton való bemutatása hatással volt annak kultúrák közötti integrációjára.

<http://www.muzeum.elblag.pl/>

CYNIC – Svédország (ERFA)

A projekt célja, hogy a kkv-k körében nagyobb rálátást, minőségi tudást és fokozott tudatosságot biztosítson az információs technológiával, illetve a kiber- és információbiztonsággal kapcsolatos, megfelelő magatartás ösztönzése érdekében. Azáltal, hogy támogató eszközöket biztosít a kísérleti tanuláshoz, a CYNIC új üzleti modelleket támogat a digitalizációra való átállás mellett. A kisvállalkozásoknak lehetőségük nyílt arra, hogy két információbiztonsági laboratóriumban teszteljének, kísérletezzenek és értékeljenek különféle megoldásokat.

<https://www.cynic.se/>

A befogadó tanulás digitális akadémiaja – Olaszország (ERFA)

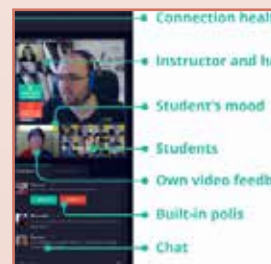
A Nápolyi Egyetem és ismert globális IT-vállalatok közötti erős partnerségre építve a program 3000 nemzeti és nemzetközi résztvevőt fogadott azzal a célkitűzéssel, hogy pótolja a regionális digitális kompetenciákkal kapcsolatos hiányt, és növelje a foglalkoztathatóságot és a vállalkozói készséget. A konzorciumok ezidáig új munkahelyeket, induló innovatív vállalkozásokat és alkalmazott kutatói projekteket hoztak létre a helyi kkv-k részvételével, amelyek nagyobb léptékre igazítható és átadható eredményekkel jártak.

<https://bit.ly/3jVXSXp>

Digitális platform távoktatáshoz – Franciaország (ERFA)

Ez a projekt egy telepresence-ről szóló webfejlesztő képzés kidolgozására fókuszált innovatív eszközök és tartalmak létrehozásával és javításával. Az O'clock iskola, a francia távoktatás vezető szereplője jobbá tette a virtuális osztálytermi környezeteket, webes platformot készített a webfejlesztő szakmáról, és egy olyan interfészt fejlesztett ki, amely segít a tanulóknak abban, hogy a képzés után a legjobb munkalehetőségeket találják meg.

<https://oclock.io/>

POLGÁROK SZEREPVÁLLALÁSA ÖSSZETARTÓ EURÓPAI VÁROSOKÉRT

SHICC – Fenntartható lakhatás az inkluzív és összetartó városokban – Északnyugat-Európa (ERFA)

A megfizethető lakhatás hiánya számos európai városban idézett elő válságot. A SHICC projekt célja ennek megoldása azáltal, hogy ún. közösségi földalapokat (Community Land Trusts) létesít Brüsszelben, Londonban, Gentben és Lille-ben – és szerte Európában. Ezek a demokratikus szervezetek megfizethető lakásokat hoznak létre és biztosítanak az alacsony vagy mediánjövedelemmel rendelkező személyeknek. A megvalósuló összetartó városnegyedek a közösség és a lakosság bevonásával fejlődnek.

<https://bit.ly/3m0sBV0>

Egy szegény lakónegyed ékköve – Belgium (ERFA)

Gent Rabot-Blaisantvest nevű lakónegyve, amely Flandria legszegényebb területeinek egyike, ad otthont a modern Blaisantkerk templomnak. A projekt azt tűzte ki céljául, hogy a városnegyed és a város segítségével multifunkcionális létesítménnyé alakítja át az épületet. Az első lépcső a harangtorony felújítása volt, ezt követte a főépület helyreállítása, végezetül a multifunkcionális épületet építették fel.

<http://www.blaisantkerk.be/>

Buergerbahnhof-Plagwitz – Németország (ERFA)

A plagwitzi „polgári állomás” egy nagyszabású együttműködés eredményeként jött létre, amelyben helyi polgárok, érdekelt felek, érdekcsoportok és Lipcse városi közigazgatási szervei vettek részt. Közös munkával sikerült visszanyerniük egy elhagyatott területet, amelyből fenntartható és kreatív teret alakítanak ki közös használatra. Ezidáig elkészült a „városi erdő” terve, kijelölték a közösségi kertek helyét, felépítettek egy játszóteret, és megnyitottak egy cserkészeknek szóló pályát.

<https://buergerbahnhof-plagwitz.de/>

High Five! Jugendrechte im Quartier – Németország (ERFA)

A High Five! kreatív módszereket alkalmaz annak érdekében, hogy tudatosítsa a 15–25 év közötti fiatalokban a demokratikus vélemény- és döntéshozatalt. A projekt keretén belül hetente szervezett workshopokat, egy 14 napos nyári iskolát és egy nagy ifjúsági gyűlést is szerveztek, amelyek segítségével bemutatták a résztvevőknek a politikai részvételben és a helyi döntéshozókkal való párbeszédben rejlő lehetőségeket.

<https://bit.ly/3m3jseD>

VILAWATT: Az energetikai átmenet előmozdítása – Spanyolország (ERFA)

Viladecans városa a fenntartható energiára való átállás ösztönzése során fontos tényezőnek tartotta a polgárok elkötelezettségét és az összetartozás érzését. A VILAWATT támogatta a köz- és magánszféra közötti partnerség irányításával megvalósuló új energiavállalat létrejöttét. A projekt a fiatalabb generációkra fókuszál a gyermekkortól kezdődő, változásra összpontosító oktatás révén, amely megkönnyíti a polgárok számára az energiamodell átalakításának irányítását.

<https://www.uia-initiative.eu/en/uia-cities/viladecans>

AZ IFJÚSÁG TÁMOGATÁSA HATÁROKON ÁTNYÚLÓ EGYÜTTMŰKÖDÉSEKBEN – 30 ÉVES AZ INTERREG

ENERGY@SCHOOL – Interreg (ERFA)

Ez a kezdeményezés egy olyan rendszert dolgozott ki, amely iskolás gyermekeket készít fel arra, hogy jelentős szerepet tölthessenek majd be Európa karbonsemleges kontinenssé váló átalakulásában. Úgynevezett „junior energiaörökként” a tudatosságnövelő megközelítésük jelentős energiahatékonysági fejlesztéseket eredményezett a részt vevő iskolákban. A fiatalok nagyobb felelősségvállalásának elősegítése az energiatudatos iskolák megvalósításában ugyanolyan hatékonyak bizonyult, mint a költséges felújítási intézkedések.

<https://www.interreg-central.eu/Content.Node/ENERGYATSCHOOL.html>

Time is now for change: elérkezett az idő a változásra – Lengyelország/Litvánia (ERFA)

A projekt elnyerte a legjobb kezdeményezés címet „Az ifjúság támogatása határokon átnyúló együttműködésekben” kategóriában. A lengyel fiatalok megosztották tudásukat és tapasztalataikat a litván partnerekkel, így segítve az utcai szociális munkával kapcsolatos program megvalósítását. A két ország erős partnerséget alakított ki egymással, és igyekeztek megoldani néhányat azon számos kihívás közül, amelyekkel a veszélyeztetett fiatalok szembesülnek az utcán – ehhez közös képzéseket, túlélőtáborokat és egy határon átnyúló kapcsolati hálót biztosítanak.

<http://ambc.lt/>

iEER Interreg Europe – Finnország (ERFA) ökoszisztémák

2016 óta az innovatív vállalkozói ökoszisztéma a régiókban 10 európai régióban támogatja a fiatalokat és a vállalkozói készségeket. Az iEER jobb regionális szakpolitikák kialakítása és végrehajtása révén mozdította elő és támogatta a fiatalok vállalkozói szellemét és készségeit. A projektpartnerek közösen vizsgálták meg a régiók üzleti környezetét, tudást és tapasztalatot cseréltek, valamint bevált gyakorlatokat is átvettek az üzleti ökoszisztémák javítását célzó műveletek kidolgozása érdekében.

<https://www.interregeurope.eu/iEER/>

Dem Klima auf der Spur – Németország/Csehország (ERFA)

„Az éghajlat nyomában” elnevezésű projekt elfogadta a kihívást, és a határokon átnyúlóan próbálja kezelni az éghajlatváltozást. A projekt – amelyben a német–cseh határ menti területeken élő gyermekek és serdülőkorúak vettek részt – lehetőségeket teremtett a környezetvédelmi oktatás, cselekvés és a kulturális cserekapcsolatok megteremtésére. Több mint 2000 fiatal és tanár vett részt az éghajlatvédelemmel foglalkozó táborokban, környezetvédelmi oktatási eseményeken és tematikus képzéseken.

<http://klima-projekt.eu/de/index.html>

XBIT – Horvátország/Szerbia (Előcsatlakozási Támogatási Eszköz – IPA)

A versenyképességgel, innovációval és vállalkozói készséggel kapcsolatos, határokon átnyúló informatikai hálózat célja, hogy kedvező feltételeket idézzen elő az innováció, az információs technológia, a vállalkozói lét, a munkahelyteremtés, a tehetségmegtartás és a szerb–horvát határ menti területen élő fiatal képzett szakemberek számának növelése számára. Az eredmények között szerepel egy IKT-érdekeltekből álló, határokon átnyúló hálózat létesítése, oktató, motivációs és hálózatépítő programok tervezése és megvalósítása, valamint fablabok és egy mobil laboratórium (Mobile Lab) kialakítása.

<https://www.interreg-croatia-serbia2014-2020.eu/>

REGIOSTARS 2020 – DÖNTŐSÖK

SZEMÉLYES TAPASZTALATOK

A
PANORAMA
MAGAZIN
örömmel fogadja
az Ön írását is!

A *Panorama* magazin „Személyes tapasztalatok” című rovatában helyi, regionális, országos és európai érdekelt felek vázolják a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó eredményeiket, valamint elmondják véleményüket a 2020 utáni kohéziós politikával kapcsolatos

jelenlegi és kulcsfontosságú vitákról. A *Panorama* örömmel fogadja az olvasók saját nyelvén készült írásait, amelyek közül néhányat következő számainkban megjelentetünk. Lépjen velünk kapcsolatba a regio-panorama@ec.europa.eu címen az iránymutatásokkal és határidőkkel kapcsolatos további információkért.

A határokon átnyúló mobilitás összekapcsolása a képzéssel és a foglalkoztatással

Brigitte Lavigne
A CESER alelnöke és a tanulmány előadója

Egy olyan határon, ahol a munkavállalók áramlása minimális, a szakképzéssel és a folyamatos képzéssel kapcsolatos mobilitás kulcsfontosságú lehet egy olyan együttműködési stratégiához, amely továbbképzések révén járul hozzá az euroregionális térségek konszolidációjához és a határokon átnyúló társadalmi kohézió megerősítéséhez.

Ez a júniusban jóváhagyott, francia Új-Aquitaniai Regionális, Szociális és Környezetvédelmi Tanács (Regional, Social and Environmental Council of Nouvelle-Aquitaine, CESER) által készített tanulmány következtetése.

A CESER – a regionális civil társadalom képviselőiből álló tanácsadó testület – feladata a vélemények közzététele és tanulmányok lefolytatása minden, a régió kompetenciáival kapcsolatos témában, ideértve a nemzetközi cselekvéseket és az európai ügyeket. Mivel a határokon átnyúló mobilitás az euroregionális stratégia egyik pillére, a CESER úgy döntött, hogy két olyan, viszonylag friss esemény tükrében vizsgálja meg az ügyet, amely megváltoztatja a határral való kapcsolatot. Az új-aquitaniai régió három korábbi régió egyesítésével jött létre, az európai területi együttműködési csoportosulás (European Grouping of Territorial Cooperation, EGTC) létrejötté pedig egyesíti azt Baszkfölddel és Navarrával.

A tanulmány a területeken élő érdekelt felek élethelyzeteire és gyakorlataira összpontosít; és ezért készült 40 interjú a határokon átnyúló mobilitásban érdekelt felekkel az adatgyűjtés támogatása érdekében. Az interjúkészítés segített azonosítani, milyen akadályokkal szembesülnek az érdekelt felek, valamint hogy milyen lehetőségeik vannak.

Konkrét projektek elemzése rávilágított azon képességükre, hogy a területekhez illő konkrét megoldásokat találjanak. Végezetül a tanulmány más francia határoknál bevált, határon átnyúló mobilitással kapcsolatos gyakorlatok tükrében vizsgálja a régió stratégiai irányítását és az eurorégiót.

A tanulmány eredményei alapján elmondható, hogy a határon átnyúló mobilitás tulajdonképpen két szinten valósul meg. Helyi szinten, amely a közös kultúrának és nyelvnek köszönhetően termékeny tér a kísérletezésre és az innovációra, illetve regionális szinten, hiszen már az összes új-aquitaniai régió részt vehet az euroregionális együttműködési kezdeményezésekben.

Ami a határokon átnyúló együttműködést illeti, a tanulmány szerint – elrugaszkodva a szokásos elképzelésektől – az nem korlátozódik egyéni határátlépésekre, hanem kollektív vagy intézményi mobilitás formájában is megnyilvánulhat.

Az új-aquitaniai régió európai státuszát szem előtt tartva a CESER azt tanácsolja, hogy a képzéssel és a foglalkoztatással kapcsolatos mobilitást tegyék az euroregionális együttműködés központi elemévé. Ez az ajánlás bővebben megtalálható 10 stratégiai ajánlásban és konkrét operatív intézkedésekben. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<https://bit.ly/30pFfE5>

PROJEKTEK

A FORMATERVEZÉS ÜNNEPLÉSE A FINNORSZÁGI LAHTIBAN

**A BERUHÁZÁS
ÖSSZÉRTÉKE:
598 438 EUR**

**UNIÓS HOZZÁJÁRULÁS:
418 910 EUR**

Az Észak-Finnországban található Lahtiban új, művészettel, poszterekkel és formatervezéssel foglalkozó központ nyílik egy korábban sörgyárként működő épületben. Az ERFA által finanszírozott kezdeményezés ünnepli, és céljaként tüzte ki a város formatervezésen alapuló ipara hagyományának újjáélesztését.

A tervek szerint 2021-ben megnyíló „tapasztalati központ” alapja az új Lahti Művészeti és Design Múzeum lesz. A múzeum legfőképpen a szépművészetre, a formatervezésre, az életvezetésre és a digitális technológiára összpontosít, és új otthont adott a város meglévő Művészeti és Posztermúzeumának is.

Az épület ezenkívül egy művészeti és formatervezési üzletnek, egy étteremnek és egy kisüzemi sörfőzdének ad otthont, valamint számos munkahelyet és tárgyalóteret biztosít kreatív szakemberek számára.

A létesítmény célja, hogy támogassa a helyi formatervezéssel kapcsolatos szakértelem újjáélesztését. Lahti a kreatív ágazat elismert központja volt egészen az 1990-es évek elejéig, amikor a recesszió súlyosan érintette a helyi gyártást, például a bútort-, a textil- és ruhagyártást.

Bár a munkanélküliség még mindig magas, a központ várhatóan új vállalkozásokat, lakókat és látogatókat vonz majd, fellendítve a helyi gazdaságot. A projekt máris teremtett két munkahelyet. Ezt várhatóan 10–20 közvetlen álláshely követi majd a központ megnyitásával, amely termékeny talaj lehet a további kreatív és szolgáltatói iparágak számára is.

A kezdeményezés a korábbi Mallasjuoma sörgyárnak helyet adó, 19. századi történelmi épületbe is új életet lehel. Egy fejlesztési társaság átalakította a régi sörgyárat: az épületben jelenleg működő Malski központ egy részét a város bérlti a Lahti Művészeti és Design Múzeum, illetve a központ számára, így védve a helyi építészeti örökséget.

Lebilincselő élmény

A Tajumo projekt keretén belül fejlesztették ki az új központra vonatkozó formatervezési és műveleti terveket, illetve koncepciókat, a Lahti Alkalmazott Tudományok Egyeteme Formatervezési Intézetének irányításával, valamint a Lahtiban lévő múzeumok és a belvárosi vállalkozásokat összefogó lahti városi egyesület együttműködésével.

Átfogó workshopok, mélyinterjúk, valamint finn és külföldi múzeumokba történő látogatások segítették a csapatot, hogy életképes üzleti és együttműködési modelleket alakítsanak ki a helyszín számára, valamint hogy ötletek szülessenek olyan események, kiállítások és szolgáltatások vonatkozásában, amelyek nemzetközi és finn látogatókat is vonzanának.

A folyamathoz olyan csoportok is hozzájárultak, amelyek fontosnak tartják a központ sikerét. Közöttük például művészek, tervezők, galériatulajdonosok és egyéb múzeumi szakértők, kreatív vállalatok, helyi egyetemek, rendezvény-vendéglátással foglalkozó vállalatok és rendezvényszervezéssel kapcsolatos szolgáltatások.

A maximális átláthatóság érdekében minden fejlesztési workshop, szeminárium és esemény szabadon látogatható volt. Az emberek véleményezhették a központ belső kialakításával és a bútorok elrendezésével kapcsolatos alternatívákat, és megnézhették, hogy a legkorszerűbb audiovizuális technológia hogy képes bővíteni a látogatói élményt.

A múzeumnak máris rengeteg terve van innovatív kiállításokkal kapcsolatban az elkövetkező néhány évre és a hatókörének kiterjesztésére. Az eredmény egy izgalmas központ, amely gazdagítja Lahti gazdaságát és kulturális életét. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<http://www.lahdenmuseot.fi/museot/en/lad/>

PROJEKTEK

AZ ÁRVÍZKOCKÁZATI SZOLGÁLTAT MEGÓVJA CIPRUST ÉS A GÖRÖG SZIGETEKET

**A BERUHÁZÁS
ÖSSZÉRTÉKE:
1 159 248 EUR**

**UNIÓS HOZZÁJÁRULÁS:
985 361 EUR**

Az éghajlatnak kiszolgáltatott helyzetben lévő Földközi-tenger keleti térségében élő embereken segít az árvizekkel kapcsolatos korai előrejelzés, az ERFA által finanszírozott, határokon átívelő projekt keretében megvalósuló környezeti kockázatkezelési információs szolgáltatnak (Environmental Risk Management Information Service, ERMIS-F) köszönhetően.

Az árvizek egyre nagyobb kockázatot jelentenek, hiszen az éghajlatváltozás szélsőséges esőzési mintázatokhoz vezet. Az ERMIS-F projekt egy online rendszert fejlesztett ki Ciprus, Kréta és az égei-tengeri szigetek számára, amely a károk mérséklésében segít a lakosoknak, a vállalkozásoknak, a tudósoknak és a közszolgáltatásoknak.

Nyomtatható térképek tájékoztatják az embereket arról, hogy veszélyben van-e az otthonuk vagy a földjük, és figyelmeztetik őket a védelmi intézkedések megtételére. A felhasználók egy portálon keresztül térinformatikai adatokhoz férhetnek hozzá, amelyek segítségével testre szabott információt tartalmazó térképeket hozhatnak létre. A tervezésből adódóan az ERMIS-F szolgáltatás arra használja ezeket az adatokat, hogy korai előrejelzést biztosítson az árvizekről a helyi önkormányzatok számára, így azok megtervezhetik a környezetkárosodást megelőző intézkedéseket.

Egy közösségi oldal alkalmazása segít összekapcsolni a különféle érdekelt feleket, akik megoszthatják egymással az ötleteiket és adataikat. A polgárok okostelefon vagy táblagépek segítségével közösségi kiszervezés keretében megoszthatják a helyi árvizekről és azok hatásairól készült, geocímkével ellátott fényképeiket, így segítve a hatóságokat és a kutatókat az árvizek hatékonyabb kezelésében.

Végül egy tudásbázis összekapcsolja az árvízvédelmi intézkedéseket és a bevált gyakorlatokat, a korábbi helyi áradásokkal kapcsolatos adatokat, a jogszabályokat, a hatóságokat, valamint a tanulmányokhoz vagy árvízprojektekhez szükséges szoftvert. Ezenkívül oktatóanyagok és események segítenek elsajátítani az embereknél a platform használatát, valamint felhívják a figyelmet az árvizek és az éghajlatváltozás közötti kapcsolatra.

Az ERMIS-F szolgáltatásai ingyenesen használhatók, valamint görög és gyakran angol nyelven is nyújtanak tájékoztatást, így a helyiek és a látogatók is hozzáférhetnek a károk méréséért elősegítő adatokhoz.

Az adatoktól a cselekvésig

A projekt célja, hogy segítsen a közszolgáltatásoknak és a polgároknak a cselekvésben azáltal, hogy az összetett tudományos ismeretek felhasználásával kezelhessék a természeti veszélyeket.

Az ERMIS-F csapat helyi érdekelt felekből álló fókuszcsoporttal dolgozott együtt a kísérleti területeken (Leszboszon, Krétán és Cipruson), ahol információfeldolgozással foglalkoztak, valamint a földhasználat és az éghajlatváltozás érzékeny árvízi területekre gyakorolt lehetséges hatásairól szóló forgatókönyveket hoztak létre.

A műszaki szakértelmet a projekt koordinációját végző Ciprusi Intézet biztosította, valamint az Égei Egyetem, a Krétai Műszaki Egyetem, a haniai önkormányzat, az Észak-Égei Vízügyi Igazgatóság és a Limassoli Csatornázási Igazgatótanács.

Katasztrófavédelmi szervek, helyi önkormányzatok és intézmények, szakmai szövetségek és környezetvédelmi szervezetek is hozzájárultak a projekthez.

A helyi közösségek és kedvezményezettek a ciprusi, krétai és égei-szigeteki információs pontokon keresztül csatlakozhattak, ahol elsajátíthatták az ERMIS-F szolgáltatások használatát, illetve megtanulták, hogyan járulhatnak hozzá a szolgáltatásokhoz. A meglévő irodákat a helyi közigazgatási szervek irányítják.

Az ERMIS-F rendszer nyílt forráskódú szoftvert és megosztott architektúrát használ, amely megkönnyíti a projekt egyéb régiókban való megismétlését, a politikai döntéshozatalhoz és magánkutatóhoz való igazítást, valamint az egyéb veszélyekre (például kontrollálatlan vegetációtüzekre vagy aszályokra) történő kiterjesztést.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<https://ermis-f.eu/>

PROJEKTEK

AZ IDŐJÁRÁS-FIGYELŐ BERENDEZÉSEK FEJLESZTÉSE HOZZÁJÁRUL AZ OLASZ ÉS HORVÁT PARTOK VÉDELMEHEZ

**A BERUHÁZÁS
ÖSSZÉRTÉKE:
1 150 000 EUR**

**UNIÓS HOZZÁJÁRULÁS:
977 500 EUR**

Kutatók és regionális kormányok működtek együtt egy határokon átívelő projekt keretében azzal a céllal, hogy életeket mentsenek és mérsékeljék az időjárás okozta károkat az adriai-part mentén. Céljuk, hogy csökkentsék a területet fenyegető természeti katasztrófák okozta kockázatokat.

Az éghajlatváltozás következtében a jövőben várhatóan egyre gyakoribbak lesznek a kedvezőtlen időjárási viszonyok. Az AdriaMORE (Az adriai-part menti szélsőséges időjárás és áradás figyelése és kockázatkezelése, Adriatic DSS exploitation for MONitoring and Risk management of coastal Extreme weather and flooding) projekt célja az ilyen események (például az árvizek) tengerparti közösségekre és a környezetre gyakorolt hatásának mérséklése Olaszországban és Horvátországban.

A projekt két korábbi Interreg projekten alapul a meglévő rendszerek felújítása révén, amelyek nyomon követik és kezelik a hidrometeorológiai kockázatokat, például a viharokat. A csapadék a szélsőséges időjárásra figyelmeztető berendezések pontosságára és időzítésére összpontosított, hogy ezek révén javítsák a polgári védelmi és kockázatkezelő szervek rendelkezésére álló információkat, életeket mentve ezzel.

Az olasz félsziget keleti partján fekvő Abruzzo regionális kormánya szerint a helyi mentőszolgálatok és hatóságok ezentúl időben értesülnek a várható szélsőséges időjárási eseményekről.

Tanulmányozták továbbá a projektben részt vevő különböző régiók sebezhetőségeit is. A két ország intézményi irányítása megosztotta egymással a bevált módszereket, valamint támogatták a tengeri hajózást, a légiforgalmi irányítást és a városi vízgazdálkodási hatóságokat.

A rendszert új alkotóelemekkel egészítették ki a két ország partvonalának bizonyos részei lefedettségének finomítása érdekében. Az ennek eredményeként létrehozott szoftver alkalmas a különböző jellemzőkkel rendelkező rendszerekből származó meteorológiai radaradatok fogadására és feldolgozására. A fejlesztések tesztelését a Pescara (Olaszország) és a Neretva (Horvátország) folyók torkolatvidékén végezték.

Tűzoltás

A szélsőséges partmenti időjárás okozta veszélyek nem csupán a szelet és a vizet jelentik: a tűz is jelentős kockázatot jelent a tengerparti közösségekre és a nyílt tengeren lévő hajókra nézve. Az AdriaMORE támogatásával vásároltak egy hajót, amelyet elsősorban tengeri tűzoltási műveletekhez használnak, valamint Dél-Horvátország történelmi tengeri kikötője, Dubrovnik partjai mentén is, ahol a hajót lehorgonyozzák. A hajó szennyezéssel kapcsolatos beavatkozásokban is részt vesz, például úszógáták elhelyezése esetén.

A projekt keretén belül felállítottak egy radar- vagy hanghullámok alapján működő szélérzékelő berendezést, amellyel Dubrovnik környékén mérhető a szél sebessége és iránya. Az eszköz segítségével előrejelezhető a veszélyes időjárási viszonyok.

Ahogy az időjárás egyre kiszámíthatatlanabbá válik, az AdriaMORE projekt eredményei biztonságosabbá teszik az adriai tengerparti közösségek életét. A projekttevékenységek helyi lakosok életét menthetik meg, és hozzájárulnak a természetes élőhelyek védelméhez. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<https://www.italy-croatia.eu/web/adriamore>

PROJEKTEK

RÉUNION FIATAL ÖNKÉNTESEI SZOLIDARITÁST TANÚSÍTÁNAK A SZOMSZÉDOS KÖZÖSSÉGEK IRÁNT

**A BERUHÁZÁS
ÖSSZÉRTÉKE:
12 601 720 EUR**

**UNIÓS HOZZÁJÁRULÁS:
2 211 462 EUR**

Egy uniós támogatással megvalósuló önkéntes programnak köszönhetően az Indiai-óceán és Dél-Afrika környéki szervezeteknél kiküldetésben lévő réunioni fiatalok szakmai tapasztalatra tettek szert.

Réunion, a Mauritiushoz közeli francia tengerentúli régió, az India-óceánban fekszik Madagaszkártól keletre. A sziget távoli fekvéséből adódóan a lakók mobilitása igen korlátozott, így a 30 éven aluliak körében magas a munkanélküliség aránya.

2015 és 2017 között 139 fiatal réunioni férfit és nőt küldtek önkéntes munkára más országokba az Interreg indiai-óceáni programja keretében – a régió lefedi Ausztráliát, a Comore-szigeteket, Indiát, Kenyát, Madagaszkárt, Mauritiust, Mozambikot, a Seychelle-szigeteket, Dél-Afrikát és Tanzániát.

A nemzetközi szolidaritási önkénteseket az ERFA és a Réunioni Regionális Tanács társfinanszírozta. A programot a Nemzetközi Csereközpont és a Szolidaritási Önkéntesség francia platformja, a France Volontaires koordinálta.

Az önkénteseket a profiljuk alapján választották ki köz- és magánszervekhez, például minisztériumokhoz, kereskedelmi- és iparkamarákhoz, utazási irodákhoz, kulturális központokhoz vagy szövetségekhez. Az ágazatok igen változatosak voltak: érintették a kultúrát, a turizmust, a pénzügyeket, a környezetvédelmet, a kutatást és az energiát.

A nemzetközi szolidaritási önkéntesek általában 24 és 34 év közötti diplomások, és a legkülönbözőbb háttérrel rendelkeznek. A kiküldetés során figyelembe vették a Réunion és egyéb területek közötti együttműködési kapcsolatok megszilárdítását.

A kiküldetés egytől három évig tartott, amelyért az önkéntesek térítést is kaptak.

Élet a való világban

A kiküldetés amellel, hogy lehetőséget nyújtott a motivált fiataloknak megtapasztalni, milyen egy másik országban élni, szakmai környezetben kamatoztatható valós tapasztalatokkal is szolgált. A készségtranszferen túl a réunioni önkéntesek megoszthatták tudásukat a fogadó szervezetekkel.

Sok önkéntes talált munkát a kiküldetést követően. 2018 végére 43 önkéntes a szakmájában helyezkedett el. Közülük 14 önkéntes Madagaszkáron, 11 Mauritiuszban, 6 a Comore-szigeteken, 6 a Seychelle-szigeteken, 2 Mozambikban, 2 Tanzániában, 1 Ausztráliában és 1 Indiában.

A France Volontaires egyesület által végzett tanulmány szerint a korábbi önkéntesek 85 %-a szakmai tevékenységi körben helyezkedett el Réunionban, Franciaországban vagy az indiai-óceáni régióban. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<https://www.france-volontaires.org/nos-actions/programmes-ultramarins/la-reunion/>

ESEMÉNYNAPTÁR

2020. OKTÓBER 20.

Online

Az uniós balti-tengeri stratégia 11., éves fóruma

<https://www.annualforum2020.eu/en/>

JOGI KÖZLEMÉNY

Az alábbi információk esetleges felhasználásáért sem az Európai Bizottság, sem pedig a Bizottság nevében eljáró más személy nem tehető felelőssé.

Luxembourg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2020.

PDF: ISSN 1725-8219 KN-LR-20-003-HU-N

© Európai Unió, 2020

A forrás feltüntetése esetén a további felhasználás megengedett.

Az Európai Bizottság dokumentumainak további felhasználását a Bizottság 2011/833/EU határozata (HL L 330., 2011.12.14., 39. o.) szabályozza.

A nem az Európai Unió tulajdonában lévő fényképek és egyéb anyagok bármiféle felhasználásához vagy sokszorosításához az engedélyt közvetlenül a jogosultaktól kell kérni.

A kiadvány 22 nyelven áll rendelkezésre online az alábbi weboldalon:

http://ec.europa.eu/regional_policy/hu/information/publications/panorama-magazine/

A kiadvány jelen számának végleges tartalma 2020 októberében készült el.

FÉNYKÉPEK (OLDAL SZERINT JELÖLVE):

Fedőlap: © istock/imantsu

3. oldal: © Európai Unió

4. oldal: © iStock/elenabs

5. oldal: © iStock/fiskses

6. oldal: © iStock/Motortion

7. oldal: © iStock/AndreyPopov

8. oldal: © European Union/ Paolo Poce

9. oldal: Bal oldal: © iStock/skyneshes; Jobb oldal: © Prostock-Studio

10. oldal: © Európai Unió

12. oldal: © EstLat

13. oldal: © iStock/LordRunar

14. oldal: © iStock/Thomas Demarczyk

15. oldal: © Szlovénia Külügyminisztériuma

16. oldal: © iStock/MATJAZ SLANIC

17. oldal: © iStock/gremlin

19., 20. oldal: © iStock/imantsu

22. oldal: © Pénzügyminisztérium, Lettország

25. oldal: Bal oldal: © Lett Tudományegyetem; Jobb oldal: © iStock/onurdongel

26. oldal: Bal oldal: © iStock/MediaProduction; Jobb oldal: © Hugo.lv

27. oldal: Bal oldal: © Vizulo; Jobb oldal: © Goldcastle7

28. oldal: © Grindeks

34. oldal: 01 © Instituto Pedro Nunes; 02 © Utrecht Fenntarthatósági Intézmény; 03 © Aberdeen Önkormányzata; 04 © EcoPlus – Alsó-Ausztria Vállalkozási Ügynöksége; 05 © LUT Egyetem

35. oldal: 01 © Al'Terre Breizh; 02 © Hauts-de-France régió; 03 © CVR – Centro de Valorização de Resíduos; 04 © Németországi Környezetvédelmi Ügynökség; 12 © Nyugati Fejlesztési Bizottság;

36. oldal: 01 © CARNET – Horvátországi Tudományos és Kutatói Hálózat; 02 © Elblągi Régészeti és Történelmi Múzeum; 03 © Luleåi Műszaki Egyetem; 04 © Nápolyi II. Frigyes Egyetem; 05 © O'clock

37. oldal: 01 © Lille; 02 © DOIC vzw ; 03 © Lakhatási és Városfejlesztési Hivatal, Leipzig városa; 04 © S05 Gyermekfaló Berlin e.V.; 05 © Viladecansí Önkormányzat

38. oldal: 01 © Unione dei Comuni della Bassa Romagna; 02 © Alytus Városi Közösségi Központ; 03 © Helsinki-Uusimaa Regionális Tanács; 04 © Chemnitz Gyermeksegítő Egyesület e.V.; 05 © SEE ICT Egyesület

39. oldal: © CESER

40. oldal: © iStock/vicnt

41. oldal: © iStock/mpalis

42. oldal: © iStock/HABY

43. oldal: © iStock/fstop123

MARADJON KAPCSOLATBAN

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

@EUinmyRegion

EUinmyRegion

[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/euregional)

EUinmyRegion

euinmyregion

ec.europa.eu/commission/commissioners/2019-2024/ferreira_en
[@ElisaFerreiraEC](https://twitter.com/ElisaFerreiraEC)

Az Európai Unió
Kiadóhivatala

Európai Bizottság,

Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság
Kommunikáció – Agnès Monfret
Avenue de Beaulieu/Beaulieulaan 1 – B-1160 Bruxelles/Brussel
E-mail-cím: regio-panorama@ec.europa.eu